

Rakennetun ympäristön kohde Sontulantie 17 , Jussintie 6 , 2016 / 045

KYY 185 : 1 Akaan hautausmaa Heli Haavisto 17.06.2016

Nimi	Akaan hautausmaa
Inventointinnumero	2016 / 045
Kunta	Akaa
Vanha kunta	Toijala
Kiinteistötunnus	407-27-0
Osoite	Sontulantie 17 , Jussintie 6
Kohdetyyppi	kirkollinen
Historiallinen tilatyyppi	tontti
Nykyinen tilatyyppi	tontti
Rakennusten lukumäärä	3
Inventointipäivämäärä	15.06.2016

Kuvaus

1.JOHDANTO

Akaan kaupunki koostuu kolmesta keskuksesta, Toijalasta, Viialasta ja Kylmäkoskesta. Nykyinen Akaan kaupunki sai alkunsa vuonna 2007, kun Toijalan kaupunki ja Viialan kunta liittyivät yhteen. Lähikunta Kylmäkoski tuli mukaan liitokseen 2011.

Tässä inventoinnissa käsitellään Akaan Toijalan vuonna 1890 perustettua ns. uutta hautausmaata ja siihen liittyviä rakennuksia. Alueesta käytetään jatkossa sen virallista nimeä Akaan hautausmaa. Inventointi tehtiin 13.6.-28.7.2016. Työn tilasi Akaan seurakunta ja työhön saatiin tukea Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulilta. Hautausmaainventoinnin toteutti FM Heli Haavisto Pirkanmaan maakuntamuseosta.

Akaan hautausmaa sijaitsee Toijalan keskustan lounaispuolella, Sontulantien varressa. Hautausmaa on noin viiden hehtaarin kokoinen ja siellä on 3662 hautapaikkaa. Inventoitava alue käsittää hautausmaan vanhimman osan (osastot A ja B) sekä vuonna 1922 hankitun hautausmaan ensimmäisen laajennusosan pohjoispuolen (osastot C ja D).

Hautausmaalla on kaksi kappelia, vuonna 1928 valmistunut arkkitehti Gustaf Roution suunnittelema klassistinen vanha kappeli hautausmaan keskiosassa, sekä arkkitehti Mikael Nordenswanin suunnittelema uusi kappeli vuodelta 1965 hautausmaan itäpuolella. Kappelit on inventoitu erikseen raportin kohdassa rakennukset.

Raportin lopussa on kuvaliitteet yhteismuistomerkeistä ja osastojen A-D erityispiirteistä, hautausmaan vanhimmista 1890-luvun muistomerkeistä ja hautausmaalle haudatuista paikallisista merkkihenkilöistä, luettelo inventoiduista muistomerkeistä osastoittain ja viimeisenä hautausmaan kartat.

2. HAUTAUSMAIDEN KULTTUURIHISTORIALLINEN ARVOTTAMINEN

Museovirasto ja Kirkkohallitus ovat julkaisseet Hautausmaiden inventointioppaan (2015), jonka pohjalta Akaan hautausmaan inventointi on tehty. Inventointioppaassa määritellään hautausmaainventoinnin sisältöä ja hautausmaiden kulttuurihistoriallisia arvoja.

Hautausmaille on tyypillistä kerroksellisuus. Ne muovautuvat pitkien aikojen kuluessa ja kertovat usein monipuolisesti paikkakunnan historiasta, yksittäisten ihmisten elämästä ja myös laajemmista historian käännekohdista. Hautausmaat toimivat merkittävinä muistamisen paikkoina. Muistaminen voi olla yksityisen ihmisen muistamista, oman suvun vaiheiden muistelu pitkillä aikavälillä tai yleisempää esim. kansakunnan vaiheiden muistelu. Hautausmaat ovat myös surun ja suremisen paikkoja, joissa ympäristön rauhallisuus ja kauneus ovat voimakkaasti läsnä.

Hautausmaan yksittäiset muistomerkit muodostavat olennaisen osan ympäristön yleiskuvasta. Akaan hautausmaan inventoinnissa hautamuistomerkkien arviointiperusteina on käytetty seuraavia, hautausmaiden inventointioppaassa määriteltyjä piirteitä:

- historian näkökulma, esim. henkilöhistoria, tapahtumahistoria
- taiteen näkökulma, esim. kuvanveisto, arkkitehtuuri
- käsityön näkökulma, esim. kivenkäsittely, taonta- ja valutyö
- muistomerkin tyyppi, esim. malli, materiaali, koristeaiheet
- muistomerkki osana hautakorttelia ja hautausmaaympäristöä
- muistomerkin säilyneisyys ja kunto

Inventoinnissa on käsitelty myös muistomerkkien alkuperäisyyttä, harvinaisuutta (esim. ketjuhaudat ja rautaristit Akaassa), ympäristöarvoa, symboliarvoa, muistomerkeissä olevia ammattinimikkeitä, muistolauseita, raamatunkohtia ja kiven tai ristin valmistajatietoja. Yksittäisen muistomerkin merkitys muodostuu useasta piirteestä ja muistomerkin suhteesta hautausmaan kokonaisuuteen ja ympäristöön.

3. INVENTOINNIN TOTEUTUS JA SISÄLTÖ

Akaan hautausmaan inventointi koostui taustatutkimuksesta, kenttätyöstä hautausmaalla, inventoitujen muistomerkkien valokuvauksesta ja tietojen tallentamisesta, arkistolähteiden tutkimisesta, paikallishistorian tuntijoiden haastatteluista ja loppuraportin kirjoittamisesta. Inventointiraportti tulostettiin kolmena kappaleena, joista yksi tulee Akaan seurakunnalle, toinen Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulille ja kolmas Pirkanmaan maakuntamuseolle. Inventointiraportti, kuvaliitteet ja valokuvamateriaali tallennettiin Tampereen museoiden Siiri-tietokantaan. Tietokannassa oleviin rakennetun- ja kulttuuriympäristön kohteisiin koko Pirkanmaan alueella voi tutustua osoitteessa <http://siiri.tampere.fi>.

Inventoinnissa käytiin läpi hautausmaan osastot A-D. Osastot A ja B muodostuvat hautausmaan alkuperäisestä vuonna 1890 käyttöön otetusta maa-alueesta, ns. vanha hautausmaa. Osastot C ja D ovat hautausmaan vuonna 1922 hankittua ensimmäistä laajennusosaa, joka otettiin käyttöön kahdessa vaiheessa 1937 (C ja D) ja 1955 (E). Inventoitava alue on noin kahden hehtaarin kokoinen ja sillä on noin 1500 hautapaikkaa.

Akaan seurakunta teki hoitamattomien hautapaikkojen kuulutuksen Toijalan ja Viialan hautausmailla 11.4.2013. Akaan Toijalan hautausmaalla oli kuulutettuja hautapaikkoja 128 kappaletta. Koska inventointi tehtiin tiukalla aikataululla, kaikkien kuulutettujen hautapaikkojen inventointi ei ollut realistista. Kuulutetuista hautapaikoista keskityttiin osastoon A, joka on hautausmaan vanhinta osaa. Osastossa A on 26 kuulutettua hautaa, jotka kaikki inventoitiin. Osastosta B inventoitiin neljä kuulutettua muistomerkkiä.

Kaikki osastojen A, B, C ja D kuulutetut hautapaikat (82 kpl) käytiin läpi ja valokuvattiin. Tarkempaan inventointiin otettiin 43 muistomerkkiä osastoista A ja B. Näistä osastossa A sijaitti 32 muistomerkkiä ja osastossa B 11 muistomerkkiä. Kuulutettujen muistomerkkien lisäksi osastoista inventoitiin paikallisesti merkittävien henkilöiden muistomerkkejä ja hautausmaan vanhimman kerroksen, 1890-luvun muistomerkkejä.

Inventointiraportin liitteinä on hautausmaakarttoja, joita käytettiin inventoinnin pohjana. Hautausmaakarttoihin on merkitty inventoinnissa läpikäydyt alueet ja inventoidut yksittäiset hautamuistomerkit. Inventoinnissa läpikäydyistä osastoista A-D on kuvaliitteet, joissa esitellään kunkin osaston erityispiirteitä. Hautausmaan sankarihauta-alue ja yhteismuistomerkit on käsitelty omana kokonaisuutenaan. Lisäksi liitteenä on luettelo hautausmaan jäljellä olevista 1890-luvun hautamuistomerkeistä ja niiden sijaintipaikat.

Inventoinnin lopussa esitetään suositus hautausmaan jatkotoimista. Seurakunnan hoidettavaksi suositeltavat, kuulutetut ja seurakunnan haltuun palanneet hautapaikat on koottu osastokohtaiseen luetteloon, jota voi käyttää jatkotoimia suunniteltaessa.

Inventoinnissa saatiin erityisen paljon apua ja tietoja paikallisilta toimijoilta, etenkin Akaan seudun sukututkijoiden puheenjohtaja Pekka Ahlforsilta ja Akaan entiseltä kirkkoherralta Sauli Turjalta. Myös Akaa-seuran jäsenet ja seurakunnan puutarhuri Paula Pastell antoivat arvokkaita tietoja.

Kirjallisina lähteinä olivat pääasiassa Akaan historia -kirjat, aiemmat rakennetun- ja kulttuuriympäristön inventoinnit alueelta ja vielä painamaton lähde, Sauli Turjan parhaillaan tekemä Akaan seurakunnan historia. Seurakunnan arkistoihin perehtyminen jäi aikataulun tiukkuuden vuoksi vähäiseksi, mutta kirkkoherra Sauli Turjan välittämät tiedot korvasivat tätä hyvin.

Historia

4. AKAAN HISTORIAA

Akaan alueen kuntaliitosten historia on pitkä ja vaiherikas. Viime vuosisadan alussa silloinen Akaan kunta alkoi hajota Kylmäkosken itsenäistyessä Akaasta 1910. Viiala erosi Akaasta vuonna 1932. Akaan kunta lakkautettiin vuoden 1946 alussa ja sen jäljelle jääneestä osasta muodostettiin Toijalan kauppala. Seurakunnan nimenä säilyi tästä huolimatta Akaan seurakunta. Vuoden 1975 alussa Toijalaan liitettiin Valkeakosken kaupungista aiemmin Sääksmäkeen kuulunut noin 17 neliökilometrin kokoinen Tyrisevän alue. Kunnallislain muutoksen nojalla Toijala muuttui kauppalasta kaupungiksi vuoden 1977 alussa.

Nykyinen Akaa sai alkunsa vuonna 2007, kun Toijalan kaupunki ja Viialan kunta liittyivät yhteen Akaa-nimiseksi kaupungiksi. Lähikunta Kylmäkoski tuli mukaan liitokseen 2011 ja Akaasta muodostui kolmen keskustan kaupunki.

4.1. Akaan kirkko ja hautausmaat

Akaan Toijalassa on ollut kappeli tai kirkko ainakin 1400-luvulta lähtien. Kirkko on sijainnut keskustassa, vanhan hautausmaan yhteydessä. Akaan keskustassa on edelleen vanha hautausmaa, jossa on 1500-luvun alussa rakennettu kivisakasti, kaksi hautakammiota ja kolmisenkymmentä muistomerkkiä. Vanhan hautausmaan alue on määritelty Museoviraston rakennetun ympäristön (RKY) kohteissa erityisen arvokkaaksi kulttuuriympäristön kohteeksi ja suojeltu muinaismuistolailla. Hautausmaan puukirkko ei ole säilynyt.

Akaan nykyinen kirkko torin laidalla valmistui 1817. Piirustukset kirkkoon teki Charles Bassi. Keskustan lounaispuolella sijaitseva uusi hautausmaa otettiin käyttöön loppukesällä 1890. Kirkolta hautausmaalle johtava koivukujanne istutettiin 1908. Akaan Toijalassa on kolme hautausmaata: vanha hautausmaa, inventoinnissa käsiteltävä 1890 perustettu ns. uusi hautausmaa ja Riihiniemessä sijaitseva punaisten hautausmaa vuodelta 1918.

Kaikilla Akaan aluekeskuksilla; Toijala, Viiala ja Kylmäkoski, on omat kirkkonsa ja hautausmaansa. Viialan nykyinen kirkko on rakennettu 1950 ja vuonna 1927 perustettu hautausmaa sijaitsee kirkon lähistöllä. Viialassa on myös kansalaissodan aikainen Kitulan hautausmaa. Kylmäkosken kirkko ja hautausmaa on vuodelta 1900. Lisäksi Kylmäkosken terveystieteiden lähellä olevalla mäellä on pieni, käytöstä poistunut hautausmaa.

4.2. Rautatie ja pienteollisuus

Akaan keskuskylän Toijalan elämä mullistui, kun siitä tuli vuonna 1876 käyttöön vihittyjen Hämeenlinnan ja Tampereen välisen rautatien sekä Turun radan risteyspaikka. Vanha Toijalan kyläkeskus tuhoutui suurimmaksi osaksi vuonna 1886 sattuneessa tulipalossa, minkä jälkeen asutuksen painopiste siirtyi rautatieaseman tuntumaan. Vuonna 1880 Toijalassa asui 27 rautatievirkailijaa ja -työläistä; vastaava luku vuonna 1920 oli jo 129. Suomen Rautatieläisyhdistyksen ensimmäinen haaraosasto perustettiin Toijalaan vuonna 1890. Toijalan asemalta rakennettiin radat myös Vanajaveden rannassa sijainneeseen satamaan vuonna 1927 ja Valkeakoskelle vuonna 1938. Suurin osa satamaradasta purettiin sen jäädessä moottoritien alle 1990-luvun lopulla.

Rautateiden tulo vaikutti paikkakunnalla myös torpparien määrään. Kun metsien arvo nousi ja maanomistajat korottivat torppien vuokria, suuri osa torppareista luopui viljelmistään ja siirtyi rautateiden palvelukseen.

Liikenneyhteyksien ansiosta paikkakunnalle nousi teollisuutta. Vuonna 1876 toimintansa aloitti olut tehdas, joka valmisti kunnan määräyksestä 1890-luvulta lähtien vain virvoitusjuomia. Vuonna 1898 perustettiin Toijalan Kaidetehdas (kts. Pihlgren, Pihola), jonka tunnetuimpia tuotteita olivat kangaspuut. Vuosisadan vaihduttua Toijalasta muodostui huomattava tapettiteollisuuden keskus. Vuonna 1903 aloitti toimintansa Toijalan Tapettitehdas (ent. Hellberg & kumppanit), vuonna 1927 Uusi Tapettitehdas ja vuonna 1930 Pihlgren & Ritolan Tapettitehdas. Toijalassa valmistui pitkään 60 prosenttia kaikesta Suomessa tuotetusta tapetista. Vielä 1970-luvulla Toijalassa toimi kolme Suomen silloisista kuudesta tapettitehtaasta.

Akaan hautausmaalla on hyvin nähtävissä paikallishistorian kehityskaari. Erityisesti nousevat esiin hautausmaan vanhimmassa osassa (A ja B) sijaitsevat kartanonomistajien ja tilallisten sukuhaudat, pienteollisuuden edustajat (etenkin tapettiteollisuus), sekä rautatieläisten määrä ja rautatiealan ammattien arvostus. Hautausmaalta löytyy helposti 20-30 muistomerkkiä joissa on mainittu rautatiealan ammatteja.

5. AKAAN HAUTAUSMAAN HISTORIA JA LAAJENNUSVAIHEET

5.1. Hautausmaan vanha osa 1890

Akaan keskustassa sijaitseva vanha hautausmaa oli ollut ahdas jo vuosikymmeniä. Vielä 1870-luvulla sitä laajennettiin talkoilla. Uutta hautausmaa-aluetta etsittiin ja sitä varten oli useita vaihtoehtoja. Akaan seurakunta päätyi valinnassaan Sipilän talon omistamaan maa-alueeseen, joka sijaitsi keskustasta kohti Sontulaa kulkevan tien varressa. Paikkaa kutsuttiin Hietasen harjuksi ja Leanderin mäeksi.

Akaan seurakunnan arkistosta puuttuvat tiedot vuosista 1884-1888 lähes kokonaan. Sipilän tilan maiden ostosta ei ole säilynyt selkeitä dokumentteja, joten alueen luovutuskirja seurakunnalle on päivätty vasta 27.3.1972.

Ensimmäinen merkintä hautausmaahan liittyen on kirkonkokouksesta 20.6.1889. Silloin hautausmaan sijoituspaikka oli jo päätetty, ja kokouksessa tehtiin päätös hautausmaa-alueen käyttöön otosta piirilääkärin suositusten mukaisesti. Kirkonkokouksessa 20.7.1890 päätettiin, että ”hautaamista varten jaetaan uusi hautausmaa kahteen osaan siten, että neljän kyynärän levyisellä käytävällä erotetaan kolmas osa (1/3) koko hautausmaasta sukuhautoja varten. Jäännös alapuolella käytetään yhteisiä hautoja varten ja haudataan ruumiit riviin alhaalta ylöspäin keskikäytävän saakka. Toinen käytävä laitetaan hautausmaan portilta poikki hautausmaan alas asti ja portin levyinen.” Hautausmaa-aluetta kunnostettiin 1880-luvulla käyttöön työvelvoitteella. Päätöksen mukaan ”jokainen työhön kykenevä 16 vuotta täyttänyt on velvollinen tulemaan päivätöihin, tai maksamaan 2 markkaa mieheltä ja markka viisikymmentä penniä naiselta”.

Akaan hautausmaa vihittiin käyttöön loppukesällä 1890. Ensimmäinen uuteen hautausmaahan haudattu oli sepänleski Kreeta Mikontytär (k.2.7.1890), hautapaikka B6_001_020. Hänet haudattiin hautausmaan luoteiskulmaan ns. rivihauta-alueelle. Hautapaikka on säilynyt ja haudan muistomerkkinä on rautaristi.

Akaan hautausmaan vanhin osa käsittää nykyisen hautausmaan osastot A ja B. Hautausmaa sijaitsee osin tasamaalla (osasto A, pohjoisosa) ja osin etelään suuntautuvassa rinteessä (osasto B). Jo hautausmaan ensimmäiselle alueelle tehtiin pengerryksiä alueen saattamiseksi hautausmaaksi sopivaan kuntoon. Hautausmaan ensimmäinen suunnittelija ei ole tiedossa, mutta hautausmaalle on tehty suunnitelma, rivit ja hautausjärjestys.

Hautausmaalla on ollut aikojen kuluessa erilaisia käyttörakennuksia. Kirkonkokouksessa 28.6.1891 päätettiin ottaa hautausmaan paari- ja kalustuhuoneeksi käyttämättömänä ollut ”Kalle Footelin huoneus”. Rakennus on kertomatiedon mukaan sijainnut nykyisen sankarihautausmaan lähetyvillä. Rakennus on nykyisin hävinnyt.

5.2. Ensimmäisen laajennusosan hankinta 1922

Hautausmaan ensimmäinen laajennusosa hankittiin silloisen hautausmaa-alueen eteläpuolelta vuonna 1922. Maa-alue sijaitsi erityisen vaikeassa, lähes ”rotkomaisessa” maastossa ja vaati vuosia kestäneitä kunnostustoimia. Hautausmaan laajennusosa otettiin käyttöön kahdessa vaiheessa, ensimmäinen 1937 ja toinen 1955.

Akaan hautausmaan laajennustarve tuli ajankohtaiseksi kansalaissodan jälkeen 1919. Vaihtoehtona oli myös uuden hautausmaan perustaminen. Aihe nivoutui myös kansalaissodan tapahtumiin. Esitettiin, että teloitettujen punaisten hautausmaa Riihiniemessä tulisi uudeksi hautausmaa-alueeksi. Samoin oli esillä täysin uuden paikan hankkiminen edempää Sontulantien varrelta.

Kirkkovaltuuston kokouksessa 26.5.1921 oli käsiteltävänä ehdotus hautausmaan eteläpuolella olevan Metsolan palstan hankkimisesta laajennusosaksi. Punaisten joukoissa taistellut räätäli Edvard Metsola oli tuolloin vankileirillä Tammisaaressa ja asiaa kysyttiin häneltä kirjeitse. Kauppa syntyi 27.4.1922. Palstalla olleet rakennukset myytiin huutokaupalla. Hankitun maa-alueen koko oli noin kaksi hehtaaria. Laajennusosan ostosta

alkoivat pitkälliset kunnostustoimet ja maanajo jyrkälle rinnetontille.

Hautausmaan ensimmäisen laajennusosan hankinnan yhteydessä laitettiin vireille myös hautausmaan kappelin ja ruumiskellarin rakentaminen. Arkkitehti Gustaf Roution suunnittelema kappeli valmistui 1928 vanhan hautausmaan etelälaidalle. Vanhaa kappelia on käsitelty tarkemmin inventointiraportin osiossa "Rakennukset".

Akaan hautausmaan hoito ja ympäristön tilasta huolehtiminen liittyivät ajan yleisiin ilmiöihin. Hautausmaiden hoitoon alettiin kiinnittää Suomessa huomiota etenkin 1900-luvun alkuvuosina. Taustalla olivat mm. Ruotsista ja Saksasta saadut vaikutteet. Suomessa hautausmaiden tilannetta nostivat esille mm. vuonna 1919 perustettu Kristillinen taideseura. Pastori V.I.Forsmanin julkaisu "Hautausmaista. Niiden järjestämisestä ja kaunistamisesta" ilmestyi 1926 ja kirjailija Maila Talvion kuvateos "Jumalan puistot" 1927. Hautausmaat ympäristöinä ja yhteisen muistamisen paikkoina alkoivat saada laajempaa huomiota.

Akaalla perustettiin rehtori K.S. Ahoniuksen ja entisen varikonhoitajan, insinööri E.F. Holmbergin esityksen perusteella seurakunnalle "hautausmaan kaunistusrahasto" jo joulukuussa 1924. Rahaston ideojat, Ahonius ja Holmberg lepäävät nykyisin Akaan hautausmaalla kauniissa ja vaikuttavassa ketjulla rajatussa sukuhaudassa (A1_01_005-007 Holmberg, A1_04_041-043 Ahonius). Vuonna 1944 hautausmaan kaunistusrahaston nimi muutettiin "Yksityisten hautojen hoitorahastoksi" ja tähän liitettiin seurakunnalle testamenttina tulleen Viialan kartanon omistajaperheen Krusbergin rahasto.

Laajennusosan täyttäminen eteni ja vuonna 1929 oli käsiteltävänä puutarhuri Toivo Kanervon laatima suunnitelma hautausmaan laajennusosasta. Tätä ei kuitenkaan pidetty toteuttamiskelpoisena. Rakennusmestari J.R.Tuominen laati uuden ehdotuksen laajennusosan käytöstä, joka pienin täydennyksin hyväksyttiin.

5.3. Laajennusosan pohjoispuolen käyttöönotto 1937

Hautausmaan ensimmäistä laajennusosaa alettiin kunnostaa hautausmaakäyttöön jo 1920-luvulla. Alueelle ajettiin hiekkaa ja soraa vuosikausia, jotta se saatiin hautausmaaksi sopivaan kuntoon. Hautausmaan ensimmäinen laajennusvaihe otettiin käyttöön vuonna 1937. Alue käsitti nykyisen hautausmaan osastot C ja D. Loppuosa vuonna 1922 hankitusta alueesta oli vuokrattu viljeltäväksi.

Samana vuonna 1937 hautausmaalle rakennettiin kalustoa varten säilytyskoppi, jonka suunnitteli rakennusmestari J.R.Tuominen ja rakensi hauturi K.J.Aalto. Säilytysrakennus purettiin 1979 ja luovutettiin Toijalan eräveikoille.

Akaan kirkkovaltuusto oli syksyllä 1936 varannut hautausmaan vanhasta osasta (B11) alueen "seurakunnan erikoistarpeita varten". Mahdollisesti tarkoituksena oli, että alueelle tulisi paikkakunnan merkkihenkilöitten hautoja. Syksyllä 1939 alue jouduttiin ottamaan muuhun käyttöön. Alueelle perustettiin talvi- ja jatkosodan myötä sankarihautausmaa. Sankarihautausmaata on käsitelty erikseen raportin osassa "Yhteismuistomerkit".

Hautausmaan täytyminen tuli eteen jo sodan aikana, 1940-luvulla. Hautausmaalla päätettiin ottaa käyttöön syvähautaus uusilla haudoilla 1944. Vuonna 1947 syvähautausta suositeltiin jo kaikissa hautapaikoissa, joissa se oli mahdollista.

5.4. Laajennusosan eteläpuolen käyttöönotto 1955

Hautausmaan seuraava laajennusvaihe eli nykyinen osasto E otettiin käyttöön vuonna 1955. Metsolan palstasta 1920-luvun alussa hankittu alue oli tähän asti ollut vuokralla peltomaana. Alueen palauduttua seurakunnalle, sitä alettiin kunnostaa hautausmaakäyttöön. Kirkkovaltuusto antoi hautausmaan vanhan ja uuden osan

kartoitustehtävän Pauli Salolle vuonna 1954. Piispa Elis Gideon Gulin vihki uuden alueen käyttöön 30.5.1955.

Akaan hautausmaalle alettiin suunnitella uuden, nykyajan vaatimukset täyttävän kappelin rakentamista 1960-luvun alussa. Kappelin suunnittelusta järjestettiin kilpailu kolmen arkkitehdin kesken. Kilpailun voitti arkkitehti Mikael Nordenswanin ehdotus ”Saatto”. Kappeli rakennettiin hautausmaan itäpuolelle 1964-65. Uutta kappelia on käsitelty tarkemmin raportin osiossa ”Rakennukset”.

Hautausmaan itäpuolella on vuonna 1978 valmistunut huoltorakennus. Rakennuksessa sijaitsevat hautaustoimisto, huoltotilat ja kalustotilat. Huoltorakennuksen suunnitteli Insinööritoimisto Tuomo Penttilä Valkeakoskelta. Rakennusta ei käsitellä tarkemmin inventoinnissa.

5.5. Toisen laajennusosan hankinta 1975 ja käyttöönotto 1984

Hautausmaan toinen laajennusosa hankittiin pitkien neuvottelujen jälkeen Toijalan kauppalaalta vuonna 1975. Myös tälle laajennusosalle tuotiin runsaasti täyttömaata. Toinen laajennusosa kattaa nykyisen hautausmaan eteläpäädyn, osastot F ja G.

Toisen laajennusosan suunnittelijaksi valittiin hortonomi Ahti Pakarinen. Hautausmaa-alueen perustamistoimet ja uudet paikoitusalueet valmistuivat 1980. Seurakuntapuutarhuri Pekka Valve laati hautausmaan käyttösuunnitelman 1983. Toinen laajennusosa vihittiin käyttöön 7.10.1984, vihkijänä toimi lääninrovasti Antti Lehtipuu.

Ympäristö ja pihapiiri

6. INVENTOINTI 2016

Akaan hautausmaa sijaitsee Sontulantien varrella, Toijalan keskustan lounaispuolella. Toijalan kirkolta on hautausmaalle matkaa alle kilometri. Hautausmaa sijaitsee etelään suuntaavassa rinteessä. Alueen pohjoispuolella on Sontulantie ja itäpuolelta kulkee Jussintie. Lähiympäristössä on rauhallista omakotitaloaluetta, puistoja ja metsää.

Hautausmaainventoinnissa käytiin läpi hautausmaan pohjoispuoli, osastot A-D. Osastojen erityispiirteistä on kuvaliite raportin lopussa.

6.1. OSASTO A

Akaan hautausmaan osasto A sijaitsee hautausmaan pohjoissivulla. Alue muodostaa yhdessä osaston B kanssa hautausmaan vanhimman osan. Osasto A jakautuu neljään lohkoksi 1-4. Lohko A1 sijaitsee osaston länsipäässä, siitä itään on lohko A2, jonka keskellä kulkee hautausmaan pääkäytävä. Lohkot A3 ja A4 ovat osaston itäpäässä.

Osastoa rajaa idässä, pohjoisessa ja lännessä kivimuuri ja etelässä käytävä. Kivimuurin pohjoissivun keskellä on hautausmaan pääsisäänkäynti, koristeellinen rautaportti. Hautausmaan portilta lähtee pohjois-eteläsuuntainen pääkäytävä, joka johtaa kohti vanhaa kappelia ja jakaa hautausmaan pohjoisosan kahteen puoliskoon.

Osaston A pohjoismuuria vasten nojaa viitisentoista käytöstä poistettua muistomerkkiä. Useissa muistomerkeissä lukee vainajan ammatti tai muistolause. Muistomerkkeihin liittyy paikallishistoriallista arvoa ja tietoa, mm. paikkakunnan ensimmäisen poliisin ja tunnetun opettajan muistomerkit.

A INVENTOIDUT MUISTOMERKIT

Osaston A hautaukset on aloitettu 1890-luvulla alueen länsireunasta kohti pohjoista. Osasto oli alun perin varattu sukuhaudoille. Sinne haudattiin paikkakunnan vauraimpia ja talollisia. Alueella on edelleen runsaasti 1900-luvun alun muistomerkkejä ja suurikokoisia sukuhautoja. Osastosta A inventoitiin yhteensä 32 muistomerkkiä.

Osastossa A oli 11.4.2013 kuulutettuja muistomerkkejä 26 kpl. Kaikki osaston kuulutetut muistomerkit on inventoitu. Kuulutetuista muistomerkeistä nousi esille 1900-luvun alkupuolen pystymuistomerkkien suhteellisen suuri määrä. Koko osastolla A kuulutetuissa muistomerkeissä on 20 pystymuistomerkkiä ja 6 vaakamuistomerkkiä. Nämä muistomerkit ovat hautausmaan vanhalle osalle leimallisia ja ovat säilyttäneet selvästi näkyvän aseman vain osastossa A. Olisi suositeltavaa, että osaston A1 nykyinen yleisilme pyritäisiin säilyttämään. Erityishuomioon kuulutetuista nousevat muistomerkit A2_06_97 Åhlman, joka on yksi kolmesta hautausmaalla olevasta viime vuosisadan vaihteen rautaristeistä sekä A1_09_162 Ranta, joka on yksi hautausmaan kolmesta ketjulla rajatusta hauta-alueesta.

Osastossa on säilyneisiin hautausmaan vanhimman kerroksen, 1890-luvun muistomerkkeihin tulisi kiinnittää jatkossa erityistä huomiota. Osastossa A on seitsemän itsenäistä 1890-luvun muistomerkkiä, joista kolme on kuulutettujen joukossa. Näiden lisäksi on uusia hautoja, joilla on säilytetty saman suvun vanha muistomerkki uusien vieressä. Koko hautausmaalla on säilynyt vain kolmesta 1890-luvun muistomerkkiä. Myös 1900-luvun ensimmäisen vuosikymmenen muistomerkkien säilyvyyttä hautausmaalla on syytä seurata.

Osasto A on kokonaisuudessaan kulttuurihistoriallisesti arvokas. Se kertoo monipuolisesti paikkakunnan historiasta. Osastolta löytyy useiden paikkakunnalla merkittävien kartanonomistajien, talollisten ja yhteiskunnallisessa toiminnassa aktiivisesti mukana olleiden henkilöiden ja sukujen hautapaikkoja. Muistomerkeissä on usein mainittu haudatun arvo tai ammatti. Osastossa näkyy myös hyvin esim. Hämeenlinna-Tampere välisen rautatien rakentaminen 1876 ja Toijalan uusi asema rautatieliikenteen solmukohtana. Useissa muistomerkeissä sekä osastossa A että B on mainittu rautatieläisten ammatteja. Osassa muistomerkeistä on mainittu myös kiviveistämön nimi.

Tyypillistä osaston A länsipuolelle, osastoille A1 ja A2 ovat 1910-20 -luvun sirot, kiviset pystymuistomerkit. Osasto A1 on hautausmaalla ainoa, jossa pystykiviä on enemmän kuin vaakakiviä. Yleisilmeeltään osasto A on vehreä ja rauhallinen. Tunnelmaan vaikuttavat korkeat puu ja iäkkäät pystymuistomerkit. Osastossa on säilynyt hyvin vanhan osan ilmapiiri ja ulkoasu.

Osaston A ja B muistomerkit kuuluvat hautausmaan vanhimpaan kerrokseen, joten luonnollisesti muistomerkkien hoito on epävarmempaa. Hautapaikat on aikanaan myyty ns. ikuisella hoidolla, mikä on nykyoloissa ja seurakunnan käytössä olevien resurssien puitteissa mahdotonta toteuttaa. Hautausmaan kerroksisuuden ja kulttuurihistoriallisen arvojen säilyttämiseksi olisi suositeltavaa varjella osaston yleisilmettä. Lähes kaikkiin kuulutettuihin muistomerkkeihin liittyy paikallishistoriallista tietoa tai muuta erityisarvoa.

6.2. OSASTO B

Akaan hautausmaan osasto B sijaitsee hautausmaan pohjoisosassa. Itä-länsisuunnassa pitkänomainen osasto asettuu osasto A:n eteläpuolelle ja on hautausmaan vanhinta, alkuperäistä maa-aluetta. Osasto rajautuu idässä ja lännessä hautausmaata reunustavaan kivimuuriin. Osasto sisältää alanumerot B5, B6, B9, B10, B11 ja B12.

Hautausmaan pohjois-eteläsuuntainen pääkäytävä johtaa Sontulantien portilta kohti vanhaa kappelia ja jakaa osaston B kahteen puoliskoon. Käytävän molemmiin puolin kasvaa korkeita havu- ja lehtipuita. Osaston läpi kulkevan pääkäytävän eteläpäädyssä on näyttäviä sukuhautoja. Pääkäytävän itäpuolen alaosa lähellä kappelia on varattu kirkollisille

hautauksille.

Hautausmaan Vanha kappeli (1928) sijaitsee osaston B eteläreunalla, osaston keskivaiheilla. Osaston B itäosassa sijaitsevat sankarimuistomerkki, sankarihautausmaa ja Karjalaan jääneiden muistomerkki (osasto B11). Osaston keskivaiheilla on Valkoisten muistomerkki ja Viron vapaustaiteluun osallistuneiden muistomerkki (B9). Vanha kappeli ja yhteismuistomerkit on inventoitu erikseen, kts. raportti.

Osaston läntistä kivimuuria vasten nojaa muutamia käytöstä poistettuja muistomerkkejä. Näiden joukossa on pieni risti vuodelta 1890. Lapsena kuolleen vainajan nimi, synnyin - ja kuolinpäivä on ristissä luettavissa. Risti on hautausmaan vanhin muistomerkki yhdessä Sepänleski Mikontyttären kanssa. Haudattu on Gustaf Adolf Lintunen 9.11.1887-9.11.1890. Lintusen muistomerkki on arvokas risti hautausmaan ensimmäiseltä käyttövuodelta. Muistomerkki suositellaan säilytettäväksi hautausmaalla. Kts. toimenpidesuosituksset ja Liite 1890-luvun muistomerkit.

B INVENTOIDUT MUISTOMERKIT

Osastosta B inventoitiin tarkemmin 11 muistomerkkiä.

Osastossa B oli 11.4.2013 kuulutettuja muistomerkkejä 32 kpl. Kaikki kuulutetut muistomerkit käytiin inventoinnissa läpi ja valokuvattiin. Suurin osa kuulutetuista muistomerkeistä oli reunakivellisiä hautapaikkoja, joissa oli matkalaukkumallin vaakakivi. Osastosta B inventoitiin tarkemmin neljä kuulutettua muistomerkkiä, mm. Halmeen sukuhaudat. Kuulutettujen muistomerkkien lisäksi osastosta inventoitiin tutkimukseen varatun ajan puitteissa muutamia kulttuurihistoriallisesti merkittäviä muistomerkkejä ja kaikki 1890-luvun muistomerkit.

Osasto B:ssä sijaitsee hautausmaan vanhin hautaus, Sepänleski Kreeta Mikontytär 1880-1890. Muistomerkki sijaitsee paikassa B6_01_020. Muistomerkki on hautausmaalla erittäin harvinainen rautaristi. Muistomerkkin lähellä on kaksi muuta 1890-luvun hautamuistomerkkiä. Osastossa B on yhteensä kuusi 1890-luvun muistomerkkiä, jotka kaikki inventoitiin.

Yksittäisiä kiinnostavia muistomerkkejä osastossa B ovat paikallisten yrittäjien, mm. tapettitehtaiden ja kaidetehtaan perustajien muistomerkit sekä rautatieläisten muistomerkit, samoin kuin osastossa A. Muistomerkit kertovat hyvin teollisuuden kehittymisestä paikkakunnalla. Osastossa B on myös muistomerkki, jossa lukee vain "Äiti" ja jota voidaan pitää paikallisesti tärkeänä muistelukohteena ja symboliarvoa omaavana muistokivenä.

Osaston länsipäässä on säilynyt 1920-30 -luvun muistomerkkejä ja itäpuolella lähinnä 1930-luvun jälkeen tehtyjä hautauksia. Osastoa B leimaavat jyrkkä etelään viettävä rinne porrastettuine hautapaikkoinen, koilliskulmassa oleva sankarihautausmaa ja yhteismuistomerkit sekä eteläreunalla sijaitseva vanha kappeli. Osaston länsipäädyn suuret männyt varjostavat kauniisti aluetta ja kertovat hautausmaan iästä.

6.3. OSASTO C

Osasto C on hautausmaan ensimmäistä laajennusosaa. Laajennusosa hankittiin vuonna 1922 ja alettiin kunnostaa hautausmaaksi sopivaan kuntoon. Alue sijaitsi poikkeuksellisen jyrkässä etelärinteessä. Kunnostustoimet kestivät pitkään. Maata ajettiin vuosina 1922-1937. Nykyinen osasto C vihittiin käyttöön 1937.

Osasto C sijaitsee hautausmaan itäpuolella. Se rajautuu pohjoisessa vanhan kappelin pohjoispuolitse kulkevaan itä-länsisuuntaiseen käytävään. Idässä rajana on hautausmaan itäsvun käytävä ja lännessä osastojen C ja D välinen pitkä, kuusien reunustama pohjois-

eteläsuuntainen käytävä. Etelässä osasto rajautuu osastoon E. Osasto jakautuu kolmeen itä-länsisuuntaiseen kapeaan alaosaan C1, C2 ja C3.

Koko osasto C sijaitsee jyrkässä etelään suuntaavassa rinteessä. Osaston yleisilmettä leimaavat hauta-alueiden reunakiveykset, jotka laskevat rytmillisesti pohjois-eteläsuunnassa. Osaston hautaukset ovat pääosin 1940-1960-luvulta. Muistomerkit ovat harmaagraniittisia ja punagraniittisia matkalaukkumallin vaakakiviä.

Osaston C länsipäädyssä, hautausmaan keskivaiheilla sijaitsee Muualle haudattujen muistomerkki (C1) ja Punaisten puolella taistelleiden ja kaatuneiden muistomerkki (C2). Yhteismuistomerkit on inventoitu erikseen, kts. inventointiraportti.

Osastossa oli 11.4.2013 kuulutettuja muistomerkkejä 12 kpl. Muistomerkit käytiin inventoinnissa läpi ja valokuvattiin. Lähes kaikki kuulutetut muistomerkit olivat reunakivettyjä ja niissä oli matkalaukkumallin vaakakivi muistomerkkinä. Muistomerkeistä ei noussut esille hautausmaan kulttuurihistorian, kerrostuneisuuden, kertovuuden tai paikallishistorian kannalta erityisen merkittäviä hautauksia.

6.4. OSASTO D

Osasto D on osa hautausmaan vuonna 1922 hankittua ensimmäistä laajennusosaa. Rivihauta-alue otettiin käyttöön vuonna 1937. Osasto D sijaitsee hautausmaan länsipuolella. Osaston pohjoispäädyssä on vuonna 1989 perustettu Tuhkarinne, anononyymien hautausmaa. Paikalla on aiemmin ollut kansalaissodan aikainen teloituspaiikka. Idässä osastoa D rajaa vanhalta kappelilta etelään johtava kuusikuja. Etelässä on osasto E ja länsipuolella on hautausmaan läntinen reunakäytävä.

Yleisilmeeltään osasto D poikkeaa hautausmaan pohjoisemmista osastoista. Osastoja A, B ja C leimaavat korkea puusto, osin hyvin jyrkkä rinne ja hautapaikkojen porrastuvat reunakiveykset. Näissä osastoissa on hyvin vehreä ja ”vanha” tunnelma.

Osasto D on hieman etelään viettävä nurmikenttä, johon tulee paljon valoa. Hautausmaan länsisivulla alue on ilta-auriongon puolella. Osaston muistomerkeissä on suosittu pieniä, matalia muistokiviä. Joukossa on muutama risti. Hautaukset ovat ajalta 1937-2015. Suurimman eron muihin inventoituihin osastoihin tekee reunakiveysten puuttuminen ja korkeiden puiden poissaolo.

Osastossa D on 12 kpl kuulutettua muistomerkkiä, jotka käytiin inventoinnissa läpi ja valokuvattiin. Kuulutetut muistomerkit ovat pääosin suorakulmaisia vaakakiviä, ns. matkalaukkumallia. Joukossa oli muutama maassa makaava laatta. Muistomerkit olivat pääosin 1940-60 -luvulta ja niihin ei inventoinnin puitteissa löytynyt erityisiä paikallishistoriallisia, kulttuurihistoriallisia ym. tietoja.

7. TOIMENPIDESUOSITUKSET

Akaan hautausmaan inventoinnissa keskityttiin hautausmaan vanhaan osaan ja etenkin osastoon A, josta inventoitiin kaikki kuulutetut muistomerkit. Näiden lisäksi inventoitiin muutamia kulttuurihistoriallisesti merkittäviä muistomerkkejä ja hautausmaalla säilyneet 1890-luvun muistomerkit osastoista A ja B. Inventoidut muistomerkit on listattu erillisessä liitteessä, johon on merkitty kuulutetut muistomerkit, joita suositellaan seurakunnan hoidettavaksi.

Akaan hautausmaan vanhimmasta kerroksesta, eli 1890-luvulta, on hautausmaalla erittäin harvoja muistomerkkejä. Osastoissa A1, A2, B5 ja B6 on säilynyt kolmesta 1890-luvun muistomerkkiä. Näiden lisäksi joissakin hautakivissä on tietoja vanhoista hautauksista, tai vanha hautakivi on säilytetty uudella saman suvun haudalla. Kaikki 1890-luvun muistomerkit suositellaan säilytettäväksi alkuperäisillä paikoillaan ja tarpeen vaatiessa

seurakunnan hoidossa. Hautausmaan vanhimmat muistomerkit on luetteloitu kuvineen erillisessä liitteessä. Muistomerkkien joukossa on kuulutettuja ja seurakunnalle palautuneita muistomerkkejä.

Hautausmaan länsimuurin luona on pieni risti, joka on vuodelta 1890. Muistomerkki on hautausmaan vanhin yhdessä Kreetta Mikontyttären ristin kanssa. Pieni risti on siirretty alkuperäiseltä paikaltaan. Risti on ollut Gustaf Adolf Lintusen 9.11.1887-9.11.1890 haudalla. Muistomerkki tulisi säilyttää hautausmaalla ja mikäli alkuperäinen hautapaikka on löydettävissä, voisi harkita muistomerkin palautusta. Myös sijoitus Kreetta Mikontyttären muistomerkin läheisyyteen. Ennen mahdollista palautusta suositellaan yhteydenottoa Pirkanmaan maakuntamuseon maakuntamuseotutkijaan. Kts. Liite 1890-luvun muistomerkit.

Inventoiduista muistomerkeistä useimmat olivat 1900-luvun alun muistomerkkejä. Muistomerkeille on tyypillistä siro, korkea pystykivi ja muistomerkissä mainittu vainajan ammattinimike. Suurin osa osaston A inventoiduista muistomerkeistä sisältää monipuolisesti kulttuuri- ja paikallishistoriallisia arvoja ja on syytä säilyttää hautausmaalla. Muistomerkkeihin liittyy monipuolista perinnetietoa ja niihin on löydettävissä paikallishistoriallista taustaa.

Useille muistomerkeille on aikanaan tehty ikuinen hoitosopimus, jota ei käytännön kannalta enää ole mahdollista noudattaa. Sopimuksen hengen mukaisesti olisi kuitenkin syytä säilyttää hautausmaalla eri aikakausien muistomerkkejä. Nykyisessä tilanteessa etenkin 1890-luvun ja myös 1900-luvun ensimmäisten vuosikymmenten (1900-1920) muistomerkkien säilyminen hautausmaalla tulee turvata. Hautausmaan vanhin historiallinen kerrostuma on selvästi painottunut osastoon A.

Hautausmaalla on kolme rautaista ristiä, jotka ovat alkuperäisillä paikoillaan. Nämä ovat vanhin hautaus B6_01_020 vanhan osan lounaskulmassa (1890), hautausmaan pääportin lähetyvillä sijaitseva kuulutettu muistomerkki (A2_07_097) vuodelta 1902 ja osastossa A2 uudella haudalla säilytetty risti vuodelta 1898. Rautaristit ovat olleet aikanaan erittäin yleinen muistomerkkityyppi ja mainitut kolme alkuperäistä ristiä tulisi säilyttää hautausmaalla. Näiden lisäksi on yksi vanha risti, joka on otettu uusiokäyttöön osastossa A1. Risti on ollut aiemmin Akaan hautausmaalla tilallisen haudalla.

Hautausmaalla on kolme ketjuhautaa. Kaksi näistä on suuria sukuhautoja (Ahonius, Ylppö) ja seurakunnan hoidossa. Kolmas pienikokoinen ketjuhauta on kuulutettujen joukossa. Ketjuhaudat suositellaan säilytettäväksi hautausmaalla.

Muutamissa inventoiduissa muistomerkeissä löytyi muistokiven valmistajan tiedot. Myös tämä tieto lisää muistomerkin informaatioarvoa. Muistomerkeissä oli tietoja mm. paikallisten kiviveistämöiden tekemistä hautakivistä.

Moneen muistomerkkiin liittyy paikallishistoriallista tietoa, joka on säilynyt paikallisessa kertomusperinteessä ja jota ei ole aina kirjattu ylös. Yksi esimerkki paikallistiedosta oli punaisten puolella taistelleen ja Akaan hautausmaan muurin luona teloitettun Roosa Lehtosen (1891-1918) henkilöhistoria. Muistomerkki sijaitsee paikassa A4_06_098.

Samoin koskettava ja paikallishistoriallisesti arvokas muistomerkki on pieni muistokivi, jossa on kaiverrettuna sana "Äiti" (B5_08_156A). Muistomerkki on Akaan seurakunnan hoidossa. Muistomerkin tausta saatiin selvitettyä yhteistyössä Akaan sukututkijoiden kanssa. Muistomerkki kuuluu paikkakunnalla tunnetulle henkilölle ja on arvokas muistelukohte.

Akaan hautausmaalla on melko vähän veistoksia ja reliefejä muistokivissä. Veistoksilla on hautausmaalla taide- ja tyylihistoriallista arvoa. Veistosmuistomerkit vaikuttavat

hautausmaan esteettiseen ympäristöön. Inventoitujen joukossa ei ollut veistosmuistomerkkejä, mutta niiden säilyminen hautausmaalla on tärkeää.

Vanhaa hautausmaata ympäröivä kivimuuri on osin kasvillisuuden peitossa. Muurin kuntoa kannattaa tarkkailla jatkossa ja poistaa siitä epäsiistit ja voimakasjuuriset kasvit, jotka saattavat vahingoittaa muurin rakennetta.

Hautausmaalla on useita korkeita puita. Puuston säilyttäminen mahdollisuuksien mukaan on suositeltavaa. Etenkin sankarihaudan takana kasvava suuri kuusi ja pääkäytävän varrella kasvavat puut ovat olennainen osa hautausmaan ympäristöä. Vanhat, korkeat puut kertovat omalta osaltaan hautausmaan iästä ja ovat ympäristössä rauhoittava elementti.

Akaan hautausmaan yleisilme on erittäin hyvin hoidettu, harmoninen ja kaunis. Vanha osa, vanha kappeli ja etelärinteen porrastetut hautapaikat tuovat hautausmaalle sille ominaisen ilmeen ja tunnelman.

Osastoissa A, B ja C hautojen reunakivien säilyttämistä suositellaan. Reunakiveykset ovat alkuperäinen elementti suuressa osassa hautausmaata. Ne kertovat oman aikansa hautauskäytännöistä ja ovat käytännöllinen ratkaisu rinteessä sijaitsevalla hautausmaalla. Ne vaikuttavat erityisen voimakkaasti hautausmaan yleisilmeeseen.

Hautausmaakierrokset ovat arvokas tapa ylläpitää hautausmaahan liittyvää tietoa ja ennen kaikkea kerrottua perinnettä. Akaan hautausmaalla on pidetty hautausmaakierroksia ja niitä pidetään toivottavasti myös jatkossa. Koululaisia voisi pyytää mukaan kuulemaan paikallishistoriasta yhteistyössä opettajien kanssa. Hautausmaan pääportin tai infotaulun lähelle voisi laittaa lyhyen hautausmaan historiasta kertovan tekstin kuvineen. Hautausmaan historiasta kertova esite tai haudatuista kertova henkilöhistoriikki on myös hyvä keino säilyttää hautausmaan kulttuuriperintöä.

8. KÄYTÖSTÄ POISTETUT MUISTOMERKIT

Akaan hautausmaalla on käytöstä poistettuja hautakiviä hautausmaan osastossa A, pohjoismuurin luona nojallaan muuria vasten. Kiviä on noin viisitoista. Muutamia muistomerkkejä on myös länsimuurin luona osastossa B, aivan lähellä vanhinta hautausta B6_01_020. Hautausmaan käytöstä poistettuja muistokiviä on viety lähellä olevan lammen luo, hautausmaan ulkopuolelle.

Käytöstä poistuneiden hautamuistomerkkien käytöstä ei ole tehty tutkimusta tai selkeää ohjeistusta. Kirkkohallituksella ei ole koottua tietoa seurakuntien käytännöistä. Muistomerkkien siirrettyä seurakunnan haltuun on niitä mm. haudattu maahan, poistettu murskaamalla soraksi tai säilytetty esim. hautausmaan reunamilla paikoilla, joihin ei tehdä hautauksia. Muistomerkkejä ja reunakiviä on myyty uudelleen käyttöä varten esim. Forssan seurakunnassa (2011).

Muistomerkkien poisto ja hävittäminen on monelle seurakuntalaiselle tunteita nostava asia. Vanhat muistomerkit ovat usein esteettisesti kauniita, niissä on tietoja vainajan ammatista ja muistolauseita, jotka koskettavat ja herättävät ajatuksia, vaikka tarkempaa tietoa vainajasta ei enää löytyisi. Varsinkin pienellä paikkakunnalla vainajan tietojen selvittäminen saattaa tuoda esiin esim. paikkakunnan historiaa, joka on ollut unohduksissa mutta jolla on edelleen yleistä merkitystä paikallisille. Vanhojen muistomerkkien hoito ja säilyminen alkuperäisillä paikoillaan on aina ensisijainen vaihtoehto.

Museoviraston julkaisussa "Hautamuistomerkkien hoito" (2003) käsitellään vanhojen käytöstä poistuneiden hautakivien uudelleen käyttöä. Sukuhaudoilla muistomerkkiin voi kiinnittää uudet tiedot esim. metallilaatassa, jolloin alkuperäiset haudattujen tiedot säilyvät muistomerkissä. Tämä sopii muistomerkkeihin, jotka pysyvät saman suvun käytössä.

Ellei muistomerkillä ole löytynyt erityistä kulttuuri- tai paikallishistoriallista taustaa tai ympäristöarvoa, voidaan poiston sijasta harkita uudelleenkäyttöä. Muistomerkki voidaan ottaa uudelleen käyttöön hiomalla vanha nimi pois ja tilalle kirjoitetaan uudet tiedot. Hautamuistomerkin muoto ja koristelut säilyvät ennallaan, jolloin muistomerkin ikä näkyy. Tätä käyttötapaa tulee kysymykseen, ellei muuta säilytystapaa löydy ja muistomerkillä on erityistä ympäristöarvoa, esim. kookas sukuhauta.

Kirkkohallituksen suosituksena käytöstä poistuneille muistomerkeille on uudelleenkäyttö ja kierrätys. Etenkin nykyisin tuhkausten yleistyessä hautausmuotona, vanhoja sukuhautoja voidaan käyttää uudelleen uurnahautapaikkoina. Jos muistomerkki joudutaan poistamaan, tulee se tehdä haudatun arvoa kunnioittaen. Muistomerkkien hautausta maahan ei suositella, vaan mieluummin käyttöä kierrätyksessä.

Muistomerkkien uudelleenkäyttöä voidaan pitää perusteltuna silloin, kun vanhan kiven tai ristin käytöllä pidetään yllä alueen yleisilmettä. Vanhoja muistomerkkejä ei suositella laitettavaksi uusille hautausmaan alueille ilman erityistä syytä.

Akaan hautausmaan käytöstä poistetut muistomerkit, jotka on siirretty osastojen A ja B muurin viereen, suositellaan säilytettäväksi nykyisillä paikoillaan. Jatkossa muistomerkkien ensisijainen sijaintipaikka on alkuperäinen hautapaikka. Muistomerkkejä poistettaessa suositellaan niiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä harkinnan mukaan tai murskaamista. Muistomerkkejä poistettaessa ja uudelleen käyttöä harkittaessa on suositeltavaa olla yhteydessä maakuntamuseoon.

Kirjalliset lähteet

Akaan kaupunki - Toijalan rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, FCG Planeko Oy 2009

Akaan historia - Toijala, Kylmäkoski, Viiala I ja II, Seppo Suvanto 1954

Hautamuistomerkkien hoito, Museoviraston julkaisu 2003

Hautausmaiden inventointiopas, Museoviraston julkaisu 2015

Suulliset lähteet

Ent. kirkkoherra Sauli Turja

Srk puutarhuri Paula Pastell

Akaa-seura, Sinikka Soljamo

Akaan seudun sukututkijat, Pekka Ahlfors

Valkeakosken sanomat, Juhani Valli

Liitteet

Kts. Hanke Akaan hautausmaan inventointi

Valokuvat

Kts. Kuva-Siiri diaario KYY 185

Kulttuurihistorialliset arvot

Rakennushistoriallinen arvo arkkitehtoninen

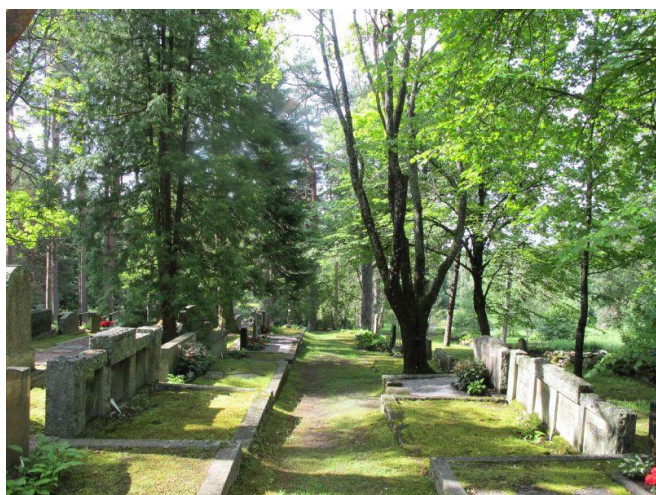
Historiallinen arvo kirkkohistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Akaan vuonna 1890 perustettu hautausmaa on kokonaisuutena kulttuurihistoriallisesti arvokas. Hautausmaalla on kaksi kappelia, Gustaf Roution suunnittelema Vanha kappeli (1928) ja Mikael Nordenswanin suunnittelema Uusi kappeli (1965), jotka edustavat kumpikin oman aikansa korkeatasoista arkkitehtuuria. Hautausmaan vanhin osa, osastot A ja B sisältävät erityisen paljon kulttuuri- ja paikallishistoriallisia arvoja. Hautausmaalla on useita yhteismuistomerkkejä. Hautausmaalle on luonteenomaista sijainti jyrkässä etelään viettävässä rinteessä ja rinteeseen porrastetut, reunakivetyt hautapaikat. Alueen vanha puusto tekee ympäristöstä rauhallisen.

Arvoluokka

1

*KYY 185 : KYY 185 Akaan hautausmaa Heli Haavisto
17.06.2016*

Rakennukset

Rakennetun ympäristön kohteeseen liittyvät rakennukset on listattu seuraavalta sivulta alkaen

Vanha kappeli , kappeli , 001

*Akaan hautausmaan vanha kappeli, arkkitehti Gustaf Routio
1928.*

Heli Haavisto 15.06.2016 00:00:00

Nimi	Vanha kappeli
Rakennustyyppi	kappeli
Rakennusnumero	001
Osoite	Jussintie 6
Nykyinen käyttö	kirkollinen
Alkuperäinen käyttö	kirkollinen
Rakentamisaajan tarkkuus	vuosi
Rakentamisaajan luku	1928
Suunnittelija	Gustaf Alfred Routio
Kerrosuku	2

Kuvaus ja historia

Kappeli

Akaan hautausmaan kappelin rakentaminen oli vireillä pitkään. Kappelin tarve oli esillä ensimmäistä kertaa jo 1907. Suurin este rakentamiselle oli kysymys hautausmaan laajentamisesta. Kappelin sijaintipaikka ja rakentaminen riippuivat siitä, laajennettaisiinko

nykyistä hautausmaata ja jos, niin mihin suuntaan. Vaihtoehtona oli pitkään myös uuden hautausmaan perustaminen eri paikkaan.

Akaan hautausmaan ensimmäinen laajennusosa hankittiin vuonna 1922 hautausmaan vanhimman osan eteläpuolelta. Jyrkässä rinteessä sijaitseva maa-alue vaati pitkäaikaisia kunnostustoimia ennen käyttöönottoa, mutta kappelin rakentaminen saatiin alulle.

Arkkitehti Gustaf Alfred Roution (1889-1984) suunnittelema siunauskappeli valmistui Akaan hautausmaalle talvikaudella 1927-1928. Kappelin yhteydessä oli ajan tavan mukaan ruumiskellari ja lääninlääkärin leikkaushuone. Kappeli sijaitsee hautausmaan vanhimman osan, nykyisten osastojen A ja B eteläpuolella keskellä hautausmaa-aluetta.

Kappelissa oli seisomapaikat 100-150 hengelle. Penkit hankittiin 1938. Kappelin alttariosan suunnitelman teki Ilmari Wirkkala 1953. Kappelin sisätiloja uusittiin 1955, mm. sähköt. Tekijänä oli Rakennusliike Mattinen & Niemelä.

Kappelille johtaa käytävä hautausmaan pohjoissivulla olevalta Sontulantien pääportilta. Käytävä on hautausmaan pääkäytävä, joka jakaa vanhan osan itäiseen ja läntiseen puoliskoon.

Kappeli on tyyliltään klassistinen. Pienikokoinen rakennus on yleisilmeeltään pelkistetty ja harmoninen. Pääsisäänkäynti on pohjoissivulla ja sitä korostavat pylväät ja päätykolmio. Kappelin itä- ja länsisivulla sijaitsevat kapeat ikkunat. Rakennuksen eteläsivulla kellarikerroksessa on sisäänkäynti ruumishuoneeseen ja leikkaustilaan.

Rakennus oli käytössä siunauskappelinä 1960-luvulle saakka, jolloin hautausmaan uusi kappeli valmistui. Kesällä 2016 vanha kappeli on ollut uudelleen käytössä, kun uusi kappeli on korjattavana. Vanhassa kappelissa on järjestetty tilaisuuksia mm. jouluisin.

Kulttuurihistorialliset arvot

Rakennushistoriallinen arvo	arkkitehtoninen
Historiallinen arvo	kirkkohistoria
Arvoluokka	1

Uusi kappeli , kappeli , 002

Akaan hautausmaan uusi kappeli, suunnittelija arkkitehti Mikael Nordenswan 1965.

Heli Haavisto 15.06.2016 00:00:00

Nimi	Uusi kappeli
Rakennustyyppi	kappeli
Rakennusnumero	002
Osoite	Jussintie 6
Nykyinen käyttö	kirkollinen
Alkuperäinen käyttö	kirkollinen
Rakentamisajan tarkkuus	vuosi
Rakentamisajan luku	1965
Korjausvuodet	1985-1987, 2016
Suunnittelija	Mikael Nordenswan

Kuvaus ja historia

Uusi kappeli 1965

Arkkitehti Mikael Nordenswanin suunnittelema Akaan hautausmaan uusi kappeli valmistui 1965. Mikael Nordenswan oli aiemmin laatinut suunnitelman Akaan hautausmaan sankarihauta-alueen ulkoasusta. Kappelin suunnittelusta järjestettiin suunnittelukilpailu, johon kutsuttiin kolme arkkitehtiä; Veikko Larkas, Elma ja Erik Lindroos ja Mikael Nordenswan. Nordenswanin voittoisan suunnitelman työnimenä oli "Saatto". Piispa Elis

Gideon Gulin vihki kappelin käyttöön 22.8.1965.

Rakennuksen paikalla on ollut Peltomäki-niminen tila. Tila ostettiin omistajaperhe Heikkilältä vuonna 1963. Kappeli sijaitsee Akaan hautausmaan itäpuolella, Jussintien varrella. Sen eteläpuolella on hautausmaan parkkipaikkoja ja hautaustoimisto. Rakennus sijaitsee etelään viettävässä rinteessä, kuten hautausmaakin.

Arkkitehti Niilo Hartikainen laati siunauskappelialueen kaavan ja kappelin ympäristön suunnitteli Lepaan puutarhaoppilaitoksen opettaja Leif Simberg. Rakennukseen on tehty useita korjaustöitä, joista merkittävin on insinööri Unto Järvisen laatima saneeraus 1985-1987. Rakennusta korjataan parhaillaan (kesällä 2016), mm. sisätiloja ja julkisivut.

Kappelin pääsisäänkäynti on itäpuolella, Jussintien puolella. Rakennuksen länsipuolella on avoin atrium-osa, joka on rajattu betonimuurilla. Kappelin eteläisivulla on näyttävä pystyikkunaosio. Rakennuksen sisätilaa hallitsevat tiilipinnat.

Kappelin itäseinustalla pääsisäänkäynnin lähellä on seinässä suurikokoinen, jaloteräksinen risti. Ristiin liittyy mielenkiintoista paikallishistoriaa. Se on suunniteltu Akaan kirkkoherrana 1980-2011 toimineen Sauli Turjan mittojen mukaan. Paikalla oli ollut risti jo aiemmin, mutta se oli rikkoutunut ja korvattiin uudella.

Kulttuurihistorialliset arvot

Rakennushistoriallinen arvo	arkkitehtoninen
Historiallinen arvo	kirkkohistoria
Arvoluokka	1

Inventoinnin hautaluettelo

Hautausmaa	Haudatun sukunimi	Osasto	Rivi	Numero
Akaan hautausmaa	Ahoni	A1	01	005-007, 029-031, 041-043, 064-066
Akaan hautausmaa	Alanti	A1	01	005-007, 029-031, 041-043, 064-066
Akaan hautausmaa	Backa	A4	03	043
Akaan hautausmaa	Eerikkilä	A3	04	056-057
Akaan hautausmaa	Halme	B5	01	016-019
Akaan hautausmaa	Halme	B5	02	036-038
Akaan hautausmaa	Heikkilä	B5	05	088

Akaan hautausmaa	Hellberg	B5	01	001-005
Akaan hautausmaa	Helminen	A4	01	011-013
Akaan hautausmaa	Holmberg	A1	01	005-007, 029-031, 041-043, 064-066
Akaan hautausmaa	Jokela	A3	04	054-055
Akaan hautausmaa	Kaarela	B5	06	115
Akaan hautausmaa	Kallio	A2	06	099
Akaan hautausmaa	Kartano	A3	03	038
Akaan hautausmaa	Laurila	A2	05	079-080
Akaan hautausmaa	Lehtonen	A4	06	098
Akaan hautausmaa	Lindfors	A2	02	033-034
Akaan hautausmaa	Mattila	A1	06	095
Akaan hautausmaa	Meelart	A3	04	056-057
Akaan hautausmaa	Monkola	A1	07	118
Akaan hautausmaa	Monkola	A1	07	119
Akaan hautausmaa	Mustue	A1	08	140
Akaan hautausmaa	Mustue	A1	09	153-154
Akaan hautausmaa	Mäkelä	B5	07	125-126
Akaan hautausmaa	Nordström	B5	07	124
Akaan hautausmaa	Ollenberg	A1	08	143
Akaan hautausmaa	Paavola	A3	05	074
Akaan hautausmaa	Palmgren	A3	06	090-091

Akaan hautausmaa	Ranta	A1	09	162
Akaan hautausmaa	Salonen	A1	05	089-090
Akaan hautausmaa	Sepänleski Kreeta Mikontytär	B6	01	020
Akaan hautausmaa	Sipilä	A3	04	060-064
Akaan hautausmaa	Soramäki	A4	05	075
Akaan hautausmaa	Ståhlberg	A2	04	059
Akaan hautausmaa	Suokari	A1	09	165
Akaan hautausmaa	Sutinen	A3	03	037
Akaan hautausmaa	Turén	B6	02	022-023
Akaan hautausmaa	Uotila	A2	08	126
Akaan hautausmaa	Valkama	B6	02	021
Akaan hautausmaa	Vuorinen	A1	07	115-117
Akaan hautausmaa	Wanha-Kartano	A3	03	039-041
Akaan hautausmaa	Wilenius	A2	01	013
Akaan hautausmaa	Wähä-Rauko, Rauko	A2	03	038-040 tai 045
Akaan hautausmaa	Ylppö	A3	05	068-071
Akaan hautausmaa	Äiti	B5	08	156 A
Akaan hautausmaa	Åhlman	A2	06	097

Haudat

AHONIUS ALANTI HOLMBERG, Osasto A1, Rivi 01, Numero 005-007, 029-031, 041-043, 064-066

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	01
Hauta	005-007, 029-031, 041-043, 064-066
Muistomerkkien määrä	2
Haudan nimi	Ahoni Alanti Holmberg
Vanhin hautaus	1894
Nuorin hautaus	1992
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	17.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	420 cm
Syvyys	900 cm
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	ei ole
Materiaali	kivi takorauta

Rakenne	paksu rautaketju, joka on kiinnitetty 12 kivipylvääseen
Portti	ei
Hauta-alueen kuvaus	Itä-länsisuunnassa sijaitseva suorakaiteen muotoinen hauta-alue. Hauta-aluetta rajaa paksu rautakettinki, joka on kiinnitetty 12 kivitolppaan. Alueen länsipäädyn pohjois- ja eteläsivulla on pensasaita. Länsipäädyn kulmassa on muotoiltu kivipenkki istumista varten. Muistomerkki 1, korkea vaaleanharmaa kivipaasi on alueen länsiosassa. Muistomerkissä on nimet haudoille A1_01_005-007 Holmberg . Alueen keskiosassa kasvaa kaksi mäntyä. Hauta-alueen itäosassa on muistomerkki 2, korkea musta kivipaasi. Muistomerkissä on nimet haudoille A1_02_029-031 Ahonius, A1_03_041-043 Ahonius ja A1_04_064-066 Ahonius ja Alanti. Kivipenkin mitat kork 55 cm, lev. 90 cm, syv. 75 cm. Vanhin hautaus on A1_04_064-066 Johanna Ahonius 20.6.1894.
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	SRK:n hoidossa (kirkollinen)
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo henkilöhistoriallinen merkittävyys harvinaisuus
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan vanhimman osan osasto A1 ja on säilynyt yleisilmeeltään kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Henkilöhistoria: A1_04_064-066 Ahonius on Akaan kirkkoherra Carl Johan Ahoniuksen (1826-1896) hautapaikka. Harvinaisuus: Akaan hautausmaalla on kolme ketjulla rajattua hauta-aluetta, joista tämä on yksi. Hauta-alueella sijaitseva kivipenkki on ainoa hautausmaalla.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	220 cm
Leveys	80 cm
Syvyys	80 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	telttaharja
Materiaali	musta graniitti

Pintakäsittely	kiiltäväksi hiottu
Symbolit	tähti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Musta, korkea nelikulmainen kivipaasi. Yläosaa kiertää juokseva koira (kierukkanauha)- ornamentti. Nimikivessä on nimet ja raamatunkohta, välikivessä muistoteksti. Muistomerkissä on nimiä neljällä sivulla.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	Muistomerkin itäisivulla nimet Kirkkohra Carl Ahonius ja ja Johanna Sofia os. Haartman ja raamatunkohta: Joh. Evank. 3:16 ja välikivessä: HEIDÄN MUISTONSA ELÄÄ KIITOLLISTEN LASTEN SYDÄMISSÄ. Eteläisivulla Ahonius Hanna, Joh. Evank. 15:9 ja Alanti Annamaija Länsisivulla Selma Ahonius, Joh.Evank. 17:3 Pohjoissivulla Ahonius Karl Severin, Joh.Evank. 1:12
Lisätiedot	Hautapaikat A1_03_041-043 ja A1_04_064-066

Haudatut

Nimike	Kirkkoherra
Sukunimi	Ahonius
Etunimet	Carl John
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 27/1 26 k. 18 11/3 96
Syntymävuosi	1826
Kuolinvuosi	1896
Henkilötietoja	Carl John Ahonius toimi Akaan kirkkoherrana 1892-1896.

Nimike	
Sukunimi	Ahonius
Etunimet	Johanna Sofia
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 31/1 31 k. 18 20/6 94
Syntymävuosi	1831
Kuolinvuosi	1894
Henkilötietoja	Kirkkoherra Ahoniuksen vaimo, omaa sukua Haartman.

Nimike	Opettajatar

Sukunimi Ahonius
Etunimet Selma
Syntymä- ja kuolinaika * 18 4/7 62 k. 19 21/5 34
Syntymävuosi 1862
Kuolinvuosi 1934
Henkilötietoja

Nimike Ent. Lyseonrehtori, lehtori
Sukunimi Ahonius
Etunimet Karl Severin
Syntymä- ja kuolinaika * 18 2/6 60 k. 19 10/9 37
Syntymävuosi 1860
Kuolinvuosi 1937
Henkilötietoja Rehtori Ahonius oli aktiivisesti mukana paikkakunnan tapahtumissa.

 Insinööri Holmbergin ja rehtori Karl Ahoniuksen (kts. myös Holmberg, sama sukuhauta) ehdotuksesta Akaan hautausmaalle perustettiin "Hautausmaan kaunistusrahasto" 15.12.1924.

Nimike
Sukunimi Ahonius
Etunimet Hanna
Syntymä- ja kuolinaika * 18 23/8 69 k. 19 30/09 43
Syntymävuosi 1869
Kuolinvuosi 1943
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi Alanti
Etunimet Annamaija
Syntymä- ja kuolinaika *19 10/03 10 k. 19 2/1 92
Syntymävuosi 1910
Kuolinvuosi 1992
Henkilötietoja

Haudan muistomerkki b

Korkeus 210 cm
Leveys 100 cm
Syvyys 30 cm
Tyyppi pysty

Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	olallinen kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	piikattu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kohokuva
Valmistaja	Kalajoen kivihiomo
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Muistomerkin nimikivi on jyrkää pystypaasi, jonka yläosa on muotoiltu kaartuvaksi. Yläosassa keskellä kohokuviona risti. Nimikiven alaosassa on mainittu valmistajan nimi. Välikivi on suorakulmainen ja sen alla on peruskivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	fraktuura
Muut tekstit	E.F.Holmbergin sukhauta
Lisätiedot	Hautapaikat A1_01_005-007

Nimike

Sukunimi	Holmberg
Etunimet	Anna Sofia
Syntymä- ja kuolinaika	* 19 26/10 00 k. 19 19/6 23
Syntymävuosi	1900
Kuolinvuosi	1923
Henkilötietoja	insinöörin tytär

Nimike

Sukunimi	Holmberg
Etunimet	Emil Fredrik
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 21/6 47 k. 19 20/10 29
Syntymävuosi	1847
Kuolinvuosi	1929
Henkilötietoja	Insinööri, junavarikon päällikkö. Emil Holmberg oli aktiivisesti mukana paikkakunnan ja seurakunnan tapahtumissa. Insinööri Holmbergin ja rehtori Ahoniuksen (kts. Karl Ahonius, sama sukhauta) ehdotuksesta Akaan hautausmaalle perustettiin "Hautausmaan kaunistusrahasto" 15.12.1924.

Nimike	Waimo
Sukunimi	Holmberg

Etunimet	Maria
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 7/7 56 k. 19 18/8 03
Syntymävuosi	1856
Kuolinvuosi	1903
Henkilötietoja	os. Ahonius

*Holmbergien sukuhauta A1_01_005-007, hauta-alueen
länsiosa.
Heli Haavisto 17.6.2016*

*Kivituoli hauta-alueen länsiosassa.
Heli Haavisto 17.6.2016*

*Ahoniusten muistomerkki A1_02_029-031, A1_03_041-043
ja A1_04_064-066. Hauta-alueen itäosa.
Heli Haavisto 17.6.2016*

*Hauta-alueen itäosa.
Heli Haavisto 17.6.2016*

SALONEN, Osasto A1, Rivi 05, Numero 089-090

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	05
Hauta	089-090
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Salonen
Vanhin hautaus	1896
Nuorin hautaus	1897
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Pieni muistomerkki puun juurella. Puu on kasvanut ja muistomerkki on vinossa. Nimipuoli on kohti itää ja puun alaosaa, nimiä ei näy kunnolla.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	40 cm
Leveys	35 cm
Syvyys	11 cm
Tyyppi	pysty
Osat	nimikivi
Osien lukumäärä	1
Harjan muoto	olallinen kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	ristipäähakattu mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pienikokoinen pystykivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	Tässä lepää
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike

Sukunimi

Salonen

Etunimet

Lauri Villehard

Syntymä- ja kuolinaika k. 8.9.1896

Syntymävuosi

Kuolinvuosi

1896

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi

Salonen

Etunimet

Martta Amanda

Syntymä- ja kuolinaika *3.1.1816 k. 21.10.1897

Syntymävuosi

1816

Kuolinvuosi

1897

Henkilötietoja

MATTILA, Osasto A1, Rivi 06, Numero 095

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	06
Hauta	095
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Mattila
Vanhin hautaus	1904
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo nimike
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A1 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Nimike: Talonemäntä

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	125 cm
Leveys	38 cm
Syvyys	10 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Siro kolmioharjainen pystykivi. Muistomerkin päällä on ollut risti, joka on katkennut. Kiinnityskohta on nähtävissä.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti kiillotettu

Kirjasintyyppi antikva
fraktuura

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike	Talon emäntä
Sukunimi	Mattila
Etunimet	Matilda
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 30/10 80 k. 19 1/8 04
Syntymävuosi	1810
Kuolinvuosi	1904
Henkilötietoja	

VUORINEN, Osasto A1, Rivi 07, Numero 115-117

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	07
Hauta	115-117
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Vuorinen
Vanhin hautus	1912
Nuorin hautus	1939
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	285 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	ei
Hauta-alueen kuvaus	Leveä vaakakivi ja reunakivin rajattu hauta-alue.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013

**Kulttuurihistorialliset
arvot**
Arvojen lisätiedot

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	64 cm
Leveys	180 cm
Syvyys	18 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	4
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	muu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Leveä vaakakivi, jonka molemmin puolin pystykivet. Vaakakivessä nimet, pystykivissä kaiverretut ristit.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Vuorinen
Etunimet	Johan Alfred
Syntymä- ja kuolinaika	* 13.6.1851 k. 9.11.1912
Syntymävuosi	1851
Kuolinvuosi	1912
Henkilötietoja	

Nimike	
Sukunimi	Vuorinen
Etunimet	Matilda

Syntymä- ja kuolinaika * 10.12.1854 k. 17.9.1939
Syntymävuosi 1854
Kuolinvuosi 1939
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi Vuorinen
Etunimet Lyyli Vilhelmiina
Syntymä- ja kuolinaika * 1884 k. 5.7.1936
Syntymävuosi 1884
Kuolinvuosi 1936
Henkilötietoja

MONKOLA, Osasto A1, Rivi 07, Numero 118

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	07
Hauta	118
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Monkola
Vanhin hautaus	1898
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	17.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Näyttävä pystykivi, kaksi vierekkäin (kts. A1_07_119)
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A1 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	154 cm
Leveys	45 cm
Syvyys	27 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	ristipäähakattu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Siro, korkea kolmioharjainen pystykivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kohoteksti kiillotettu

Kirjasintyyppi antikva
fraktuura

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi Monkola

Etunimet Juha Kustaa

Syntymä- ja kuolinaika * 18 25/12 21 k.18 20/10 98

Syntymävuosi 1821

Kuolinvuosi 1898

Henkilötietoja Monkola on Toijalan kylän vanha kantatila.

*Monkolat A1_07_118-119
Heli Haavisto 17.6.2016*

MONKOLA, Osasto A1, Rivi 07, Numero 119

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	07
Hauta	119
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Monkola
Vanhin hautaus	1896
Nuorin hautaus	
Inventoija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Kaksi pystykiveä vierekkäin, kts. A1_06_118 Monkola
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A1 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	154 cm
Leveys	45 cm
Syvyys	27 cm
Tyyppi	
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Siro, korkea kolmioharjainen pystykivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kohoteksti kiillotettu

Kirjasintyyppi antikva
fraktuura

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi Monkola

Etunimet Alfred Stefanus

Syntymä- ja kuolinaika * 18 16/11 68 k. 18 21/5 96

Syntymävuosi 1868

Kuolinvuosi 1896

Henkilötietoja Monkola on Toijalan kylän vanha kantatila.

MUSTUE, Osasto A1, Rivi 08, Numero 140

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	08
Hauta	140
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Mustue
Vanhin hautaus	1891
Nuorin hautaus	1894
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä nimike
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. Nimike: Rusthollari

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	155 cm
Leveys	48 cm
Syvyys	15 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	olallinen kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	J.A.Packalin Pälkäne
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pystykivi, jossa on olallinen kaariharja. Kiven päällä on marmoriristi. Ristin mitat kork 26 cm, lev 16 cm. Nimikiven alareunassa oikealla kiven valmistaja nimi, J.A.Packalen Pälkäne.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kohoteksti
Kirjasintyyppi antikva
Muut tekstit Levätköön hän rauhassa. Joh 17:5
Lisätiedot

Haudatut

Nimike Rusthollari
Sukunimi Mustue
Etunimet Andreas
Syntymä- ja kuolinaika * 18 9/1 16 k. 18 14/5 91
Syntymävuosi 1816
Kuolinvuosi 1891
Henkilötietoja

Nimike Puolisonsa
Sukunimi Mustue
Etunimet Ulrika Loviisa
Syntymä- ja kuolinaika * 18 8/3 24 k. 18 8/3 94
Syntymävuosi 1824
Kuolinvuosi 1894
Henkilötietoja

OLLENBERG, Osasto A1, Rivi 08, Numero 143

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	08
Hauta	143
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Ollenberg
Vanhin hautaus	1891
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	42 cm
Leveys	42 cm
Syvyys	32 cm
Tyyppi	suorakulmio
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	
Materiaali	harmaa graniitti marmori
Pintakäsittely	kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Neliön muotoinen matala noppakivi, jossa on telttaharja. Kiven päällä on valkoinen marmoriristi. Ristin mitat kork. 20 cm, lev.13 cm, syv. 3,5 cm.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	fraktuura
Muut tekstit	

Lisätiedot**Haudatut****Nimike****Sukunimi** Ollenberg**Etunimet** Leino Aleksanteri**Syntymä- ja kuolinaika** * 29/10 1890 k. 3/3 1891**Syntymävuosi** 1890**Kuolinvuosi** 1891**Henkilötietoja**

MUSTUE, Osasto A1, Rivi 09, Numero 153-154

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	09
Hauta	153-154
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Mustue
Vanhin hautaus	1892
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	kasvillisuus peittää nimiä
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä nimike
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. Nimike: Rusthollari

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	122 cm
Leveys	44 cm
Syvyys	15 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pystykivi, jossa on olallinen kolmioharja. Kivi kapenee ylöspäin.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	

Lisätiedot

Haudatut

Nimike Poika
Sukunimi Mustue
Etunimet M. Rurik
Syntymä- ja kuolinaika * 18 2/5 88 k. 18 27/9 92
Syntymävuosi 1888
Kuolinvuosi 1892
Henkilötietoja

Nimike Rusthollari
Sukunimi Mustue
Etunimet C.J.
Syntymä- ja kuolinaika *18 5/10 34 k. 18 27/8 92
Syntymävuosi 1834
Kuolinvuosi 1892
Henkilötietoja

RANTA, Osasto A1, Rivi 09, Numero 162

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	09
Hauta	162
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Ranta
Vanhin hautaus	1927
Nuorin hautaus	1928
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	95 cm
Syvyys	170 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	takorauta
Rakenne	Rautaketju, joka on kiinnitetty neljään kivipaateen
Portti	ei
Hauta-alueen kuvaus	Kapea, rautaketjulla rajattu hauta-alue. Kulmissa kivipylväät (kork. 65 cm). Muistokiven takana on neliön muotoinen kivi, jonka mitat ovat k.32 cm, l.38 cm ja syv.38 cm. Kiven yläosassa on kiinnityspaikka ristille.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo harvinaisuus
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A1 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Harvinaisuus: Akaan hautausmaalla on kolme ketjulla rajattua hauta-aluetta, joista tämä on yksi.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	80 cm
Leveys	45 cm
Syvyys	13 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	korvallinen kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Pystykivi. Kive yläosassa on kullattu, kaiverrattu risti ja sen alla nimet.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverrettu kullattu

Kirjasintyyppi antikva
fraktuura

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi

Ranta

Etunimet

Matilda Joseliina

Syntymä- ja kuolinaika

* 21.2.1874 k. 5.10.1927

Syntymävuosi

1874

Kuolinvuosi

1927

Henkilötietoja

o.s. Ojala. Lohkotilallinen Malakias Ranta ja puolisonsa Matilda asuivat Viialan Alkkulassa. Viialan seurakunta itsenäistyi 1927 mutta Rannat haudattiin Akaan hautausmaalle.

Nimike

Sukunimi

Ranta

Etunimet

Malakias

Syntymä- ja kuolinaika

*23.12.1869 k. 5.11.1928

Syntymävuosi

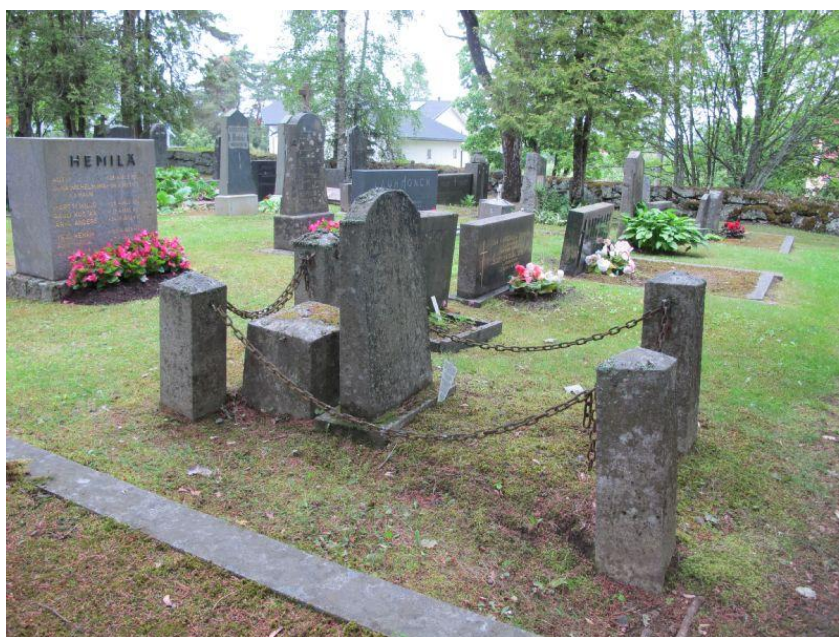
1869

Kuolinvuosi

1928

Henkilötietoja

Lohkotilallinen Malakias Ranta ja puolisonsa Matilda asuivat Viialan Alkkulassa. Viialan seurakunta itsenäistyi 1927 mutta Rannat haudattiin Akaan hautausmaalle.

SUOKARI, Osasto A1, Rivi 09, Numero 165

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A1
Rivi	09
Hauta	165
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Suokari
Vanhin hautaus	1966
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	95 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Kapea, reunakivin rajattu hauta-alue.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	
Arvojen lisätiedot	

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	50 cm
Leveys	65 cm
Syvyys	15 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	musta graniitti
Pintakäsittely	kiiltäväksi hiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Vaakakivi

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Suokari

Etunimet	lida Maria
Syntymä- ja kuolinaika	* 15.1.1895 k. 27.11.1966
Syntymävuosi	1895
Kuolinvuosi	1966
Henkilötietoja	

WILENIUS, Osasto A2, Rivi 01, Numero 013

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	01
Hauta	013
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Wilenius
Vanhin hautaus	1894
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Muistomerkki on puun juurella ja kiinni puun rungossa. Nimipuoli on kohti itää ja puuta. Muistomerkki on kallistunut.
Kunto	kohtalainen
Kunnon lisätiedot	Muistokivi on kallistunut
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä nimike
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. Nimike: Konduktööri

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	96 cm
Leveys	45 cm
Syvyys	15 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	segmenttikaari
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	louhittu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Rosoinen, lohkottu pystykivi, jossa nimiosa hiottu kiiltäväksi. Kiven yläosa lohkottu. Nimikiven alla on peruskivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti kiillotettu

Kirjasintyyppi antikva
fraktuura

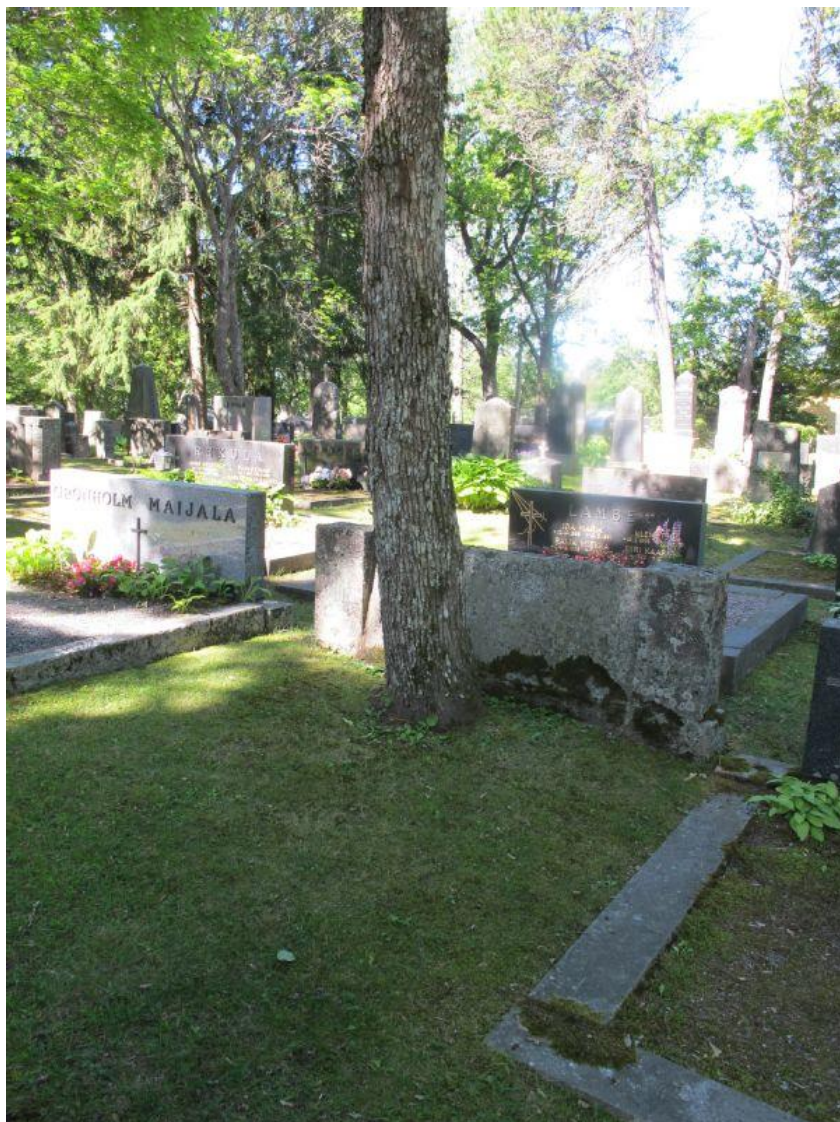
Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike	Konduktööri
Sukunimi	Wilenius
Etunimet	Karl Rudolf
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 18/9 59 k. 18 18/3 94
Syntymävuosi	1859
Kuolinvuosi	1894
Henkilötietoja	Syntymäaika on kivessä epäselvä

LINDFORS, Osasto A2, Rivi 02, Numero 033-034

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	02
Hauta	033-034
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Lindfors
Vanhin hautaus	1903
Nuorin hautaus	1904
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	vaahtera
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Nurmettunut hauta-alue. Hyvin lähellä muistokiveä kasvaa suuri vaahtera. Muistomerkin nimet ovat kohti itää ja vaahteraa.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	
Arvojen lisätiedot	

Tiedot muistomerkestä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	70 cm
Leveys	190 cm
Syvyys	20 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	4
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	ristipäähakattu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Keskellä vaakakivi, jossa on nimet. Vaakakiven molemmin puolin pystykivet kiinteänä osana muistomerkkiä. Nimikivi on pahasti jäkälöitynyt, nimiä ei näkyvissä.

Muistomerkeissä olevat kirjoitukset

Tekniikka
Kirjasintyyppi
Muut tekstit
Lisätiedot

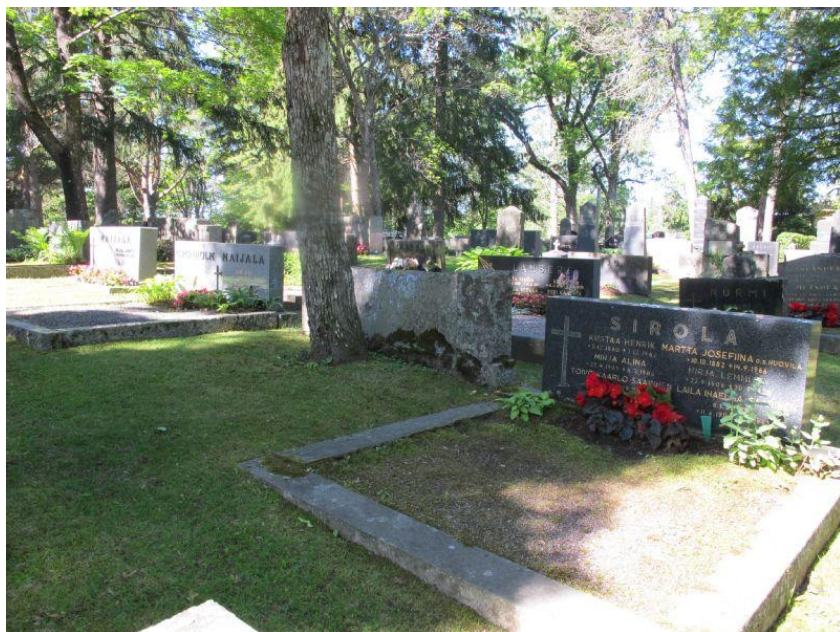
Haudatut

Nimike

Sukunimi Lindfors
 Etunimet Pauli Kaarlo
 Syntymä- ja kuolinaika k. 1.2.1903
 Syntymävuosi
 Kuolinvuosi 1903
 Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Lindfors
 Etunimet Kaarlo Viktor
 Syntymä- ja kuolinaika k.30.6.1904
 Syntymävuosi
 Kuolinvuosi 1904
 Henkilötietoja

WÄHÄ-RAUKO, RAUKO, Osasto A2, Rivi 03, Numero 038-040 tai 045

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	03
Hauta	038-040 tai 045
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Wähä-Rauko, Rauko
Vanhin hautaus	1896
Nuorin hautaus	1936
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	ei
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo nimike
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A2 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Wähä-Raukon muistomerkki on näyttävä pystykivi, joka näkyy heti pääportista oikealla. Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. Nimikkeet: Emäntä, Maanviljelijä

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	215 cm
Leveys	58 cm
Syvyys	22 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	pyörökaari
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	ristipäähakattu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	risti seppele
Symbolien tekniikka	kiiltävä
Valmistaja	

Taideteos**Muistomerkin kuvaus**

Erityisen näyttävä, korkea pystykivi. Kiven yläosa kaareva ja reunaa kiertää sepele, kiiltävä kohokuvio. Sepeleen alapuolella on risti, jonka alla nimet. Välikivessä on raamatunkohta Phil. 1:2.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kohoteksti kiillotettu

Kirjasintyyppi antikva
fraktuura

Muut tekstit Emäntä, maanviljelijä, Phil. 1:2.

Lisätiedot**Haudatut**

Nimike Maanviljelijä
Sukunimi Wähä-Rauko
Etunimet Juho Oskari
Syntymä- ja kuolinaika * 15/12 1858 k. 17.2.1925
Syntymävuosi 1858
Kuolinvuosi 1925
Henkilötietoja Juho Wähä-Rauko oli ensin naimisissa Ida-Marian ja sen jälkeen Wilhelmiinan kanssa.

Nimike Emäntä
Sukunimi Wähä-Rauko
Etunimet Ida Maria
Syntymä- ja kuolinaika * 10/11 1868 k. 24.11.1896
Syntymävuosi 1868
Kuolinvuosi 1896
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi Rauko
Etunimet Wilhelmiina
Syntymä- ja kuolinaika * 2/2 1856 k. 25/1 1936
Syntymävuosi 1856
Kuolinvuosi 1936
Henkilötietoja

STÅHLBERG, Osasto A2, Rivi 04, Numero 059

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	04
Hauta	059
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Ståhlberg
Vanhin hautaus	1905
Nuorin hautaus	
Inventoija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Nurmipintainen hauta-alue, ei reunakiviä. Muistomerkin edessä istutus.
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013, Akaa-seuran jäsenet ovat kunnostaneet HOIDETTU
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo nimike
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A1 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Nimike: Vaskiseppämestari

Tiedot muistomerkestä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	115 cm
Leveys	60 cm
Syvyys	25 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	pyörökaari
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu louhittu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Harmaa graniittinen pystykivi, jossa on lohkottu pinta ja kiiltäväksi hiottu nimiosa. Hautausmaalla harvinainen pintakäsittely. Muistomerkin yläosassa on kaiverrettu risti.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti kiillotettu
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	
Lisätiedot	Akaan hautausmaalla kuulutettiin hautoja 11.4.2013. Tämä hauta oli kuulutettujen joukossa. Akaa-seuran jäsenet kunnostivat vapaaehtoistyöllä muistomerkkin. Seuralla ei ole erityistä yhteyttä haudattuun.

Haudatut

Nimike	Vaskiseppämestari
Sukunimi	Ståhlberg
Etunimet	Matts
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 28/1 12 k. 19 15/2 05
Syntymävuosi	1812
Kuolinvuosi	1905
Henkilötietoja	Hämeenlinnasta kotoisin ollut vaskiseppämestari Ståhlberg työskenteli pitkään Sääksmäen Tarttilassa. Hänen tyttärensä oli naimisissa Viialan kartanon isännän, Granfeltin kanssa.

LAURILA, Osasto A2, Rivi 05, Numero 079-080

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	05
Hauta	079-080
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Laurila
Vanhin hautus	1937
Nuorin hautus	1965
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Hauta-alue sijaitsee hautausmaan pääkäytävän varrella länsipuolella. Sijainti on lähellä Sontulantien porttia. Nurmettunut hauta-alue, jossa on kaksi pienikokoista

muistomerkkiä. Muistokivi A2_05_80 on suorakulmainen ja A2_05_79 siro, kolmioharjainen.

Kunto hoitamaton
Kunnon lisätiedot Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot
Arvojen lisätiedot

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	52 cm
Leveys	26 cm
Syvyys	7 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Siro, pieni kolmioharjainen muistomerkki. Kiven yläosassa on kaiverrettu risti, jonka alapuolella nimi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverrettu
Kirjasintyyppi antikva
Muut tekstit
Lisätiedot

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Laurila
Etunimet	Sirkka Liisa
Syntymä- ja kuolinaika	* 12.p.toukok. 1910 k. 14.p.elok. 1910
Syntymävuosi	1910
Kuolinvuosi	1910
Henkilötietoja	

Haudan muistomerkki b

Korkeus	62 cm
Leveys	55 cm
Syvyys	7 cm
Tyyppi	suorakulmio
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Matala suorakulmion muotoinen muistomerkki. Kiven yläosassa on kullattu, kaiverrettu risti, jonka alapuolella nimet.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	
Nimike	
Sukunimi	Laurila
Etunimet	August
Syntymä- ja kuolinaika	* 5.10.1876 k. 27.12.1937
Syntymävuosi	1876
Kuolinvuosi	1937
Henkilötietoja	

Nimike	
Sukunimi	Laurila
Etunimet	Selma
Syntymä- ja kuolinaika	*24.4.1887 k. 24.1.1965
Syntymävuosi	1887
Kuolinvuosi	1965
Henkilötietoja	

ÅHLMAN, Osasto A2, Rivi 06, Numero 097

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	06
Hauta	097
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Åhlman
Vanhin hautaus	1902
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Muistomerkki sijaitsee hautausmaan pääkäytävän varrella, heti Sontulantien portista sisääntullessa vasemmalla.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo harvinaisuus
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A2 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Muistomerkki sijaitsee näkyvällä paikalla hautausmaan pääkäytävän varressa ja sisääntuloportin välittömässä läheisyydessä. Harvinaisuus: Muistomerkki on hautausmaalla erityisen harvinainen rautaristi. Hautausmaalla on säilynyt vain kolme vuosisadan vaihteen (1800-1900) rautaristiä, joista tämä on yksi.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	132 cm
Leveys	73 cm
Syvyys	3 cm
Tyyppi	risti
Osat	peruskivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	
Materiaali	valurauta
Pintakäsittely	valettu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Rautaristi. Ristin päädyissä on apilanlehti -muotoilu. Keskiosassa on soikea nimilaatta.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverrettu
Kirjasintyyppi muu
Muut tekstit Tässä lepää
Lisätiedot

Haudatut

Nimike
Sukunimi Åhlman
Etunimet Stiina Kaisu
Syntymä- ja kuolinaika * 18 3/1 25 k. 19 20/3 02
Syntymävuosi
Kuolinvuosi 1902
Henkilötietoja

KALLIO, Osasto A2, Rivi 06, Numero 099

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	06
Hauta	099
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Kallio
Vanhin hautaus	1909
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Luonnontilainen hauta-alue, hautausmaan Sontulantien portin läheisyydessä pääkäytävän vasemmalla puolella.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A2 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	63 cm
Leveys	40 cm
Syvyys	23 cm
Tyyppi	
Osat	nimikivi
Osien lukumäärä	1
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu louhittu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pieni muistomerkkikivi, jonka keskiosassa on nimi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	

Lisätiedot**Haudatut****Nimike****Sukunimi**

Kallio

Etunimet

Esko Esaias

Syntymä- ja kuolinaika * 19 6/7 07 k.19 20/1 09**Syntymävuosi** 1907**Kuolinvuosi** 1909**Henkilötietoja**

*Muistomerkki A2_06_097 Kallio pääkäytävän itäpuolella
pääportin läheisyydessä*

UOTILA, Osasto A2, Rivi 08, Numero 126

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A2
Rivi	08
Hauta	126
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Uotila
Vanhin hautaus	1899
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä taide- ja tyylihistoriallinen merkittävyys
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. taide- ja tyylihistoria: Muistomerkin yläosassa hautausmaalla erittäin harvinainen kukka-aihe

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	110 cm
Leveys	42 cm
Syvyys	8 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	olallinen kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	kukka
Symbolien tekniikka	kohokuva
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pystykivi, yläosa jyrkkä kaari- Yläosan keskellä kohokuviona kukka-aiheinen medaljonki.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva

Muut tekstit

Lisätiedot Jäkälöitynyt, nimestä ei saa selvää

Haudatut

Nimike

Sukunimi Uotila

Etunimet Kustaa

Syntymä- ja kuolinaika

Syntymävuosi

Kuolinvuosi 1899

Henkilötietoja Nimi ja vuosi epäselvät

SUTINEN, Osasto A3, Rivi 03, Numero 037

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	03
Hauta	037
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Sutinen
Vanhin hautaus	1905
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A3 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Kolme vierekkäin sijaitsevaa muistomerkkiä A3_03_ 37, 38 ja 39-41 muodostavat näkyvän kokonaisuuden ja edustavat oman aikansa muistomerkkiperinnettä. Ikä: Korkeat pystykivet ovat 1900-luvun alkuvuosilta.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	125 cm
Leveys	55 cm
Syvyys	26 cm
Tyyppi	pysty
Osat	välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Pystykivi, joka kapenee ylöspäin. Kolmioharja, jonka alapuolella on kaiverrettu risti ja nimi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverrettu
Kirjasintyyppi fraktuura
Muut tekstit
Lisätiedot

Haudatut

Nimike
Sukunimi Sutinen
Etunimet Antti
Syntymä- ja kuolinaika * 18 1/2 25 k. 19 5/9 05
Syntymävuosi 1825
Kuolinvuosi 1905
Henkilötietoja

KARTANO, Osasto A3, Rivi 03, Numero 038

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	03
Hauta	038
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Kartano
Vanhin hautaus	1901
Nuorin hautaus	
Inventoija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 13.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo muistolause muusta syystä kulttuurihistoriallisesti merkittävä
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A3 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Kolme vierekkäin sijaitsevaa muistomerkkiä A3_03_37, 38 ja 39-40 muodostavat näkyvän kokonaisuuden ja edustavat oman aikansa muistomerkkiperinnettä. Ikä: Korkeat pystykivet ovat 1900-luvun alkuvuosilta. Muistolause: "Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi". Muu syy: Kivessä on kiviveistämön nimi, mikä on erittäin harvinaista hautausmaan muistomerkeissä. Kiven on valmistanut paikallinen kivenveistäjä A.Huhtanen Toijalasta.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	175 cm
Leveys	50 cm
Syvyys	50 cm
Tyyppi	obeliski
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	telttaharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu

Symbolit**Symbolien tekniikka****Valmistaja****Taideteos****Muistomerkin kuvaus**

Korkea, näyttävä muistomerkki. Peruskiven päällä on neliön muotoinen nimikivi. Nimikiven päällä on obeliski. Obeliskin päällä on ollu valkoinen marmoriristi, joka on katkennus ja on nyt muistomerkin juurella. Muistomerkki on ulkoasultaan ainutlaatuinen hautausmaalla.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset**Tekniikka**

kohoteksti kiillotettu

Kirjasintyyppi

antikva
fraktuura

Muut tekstit

"Nuorukainen", "Herra Antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi" ja "A.Huhtanen T:la" (kiviveistämö)

Lisätiedot**Haudatut****Nimike**

Nuorukainen

Sukunimi

Kartano

Etunimet

Johannes

Syntymä- ja kuolinaika * 18 29/8 72 k. 19 25/7 01

Syntymävuosi

1872

Kuolinvuosi

1901

Henkilötietoja

WANHA-KARTANO, Osasto A3, Rivi 03, Numero 039-041

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	03
Hauta	039-041
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Wanha-Kartano
Vanhin hautaus	1905
Nuorin hautaus	1910
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A3 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Kolme vierekkäin sijaitsevaa muistomerkkiä A3_03_ 37, 38 ja 39-41 muodostavat näkyvän kokonaisuuden ja edustavat oman aikansa muistomerkkiperinnettä. Ikä: Korkeat pystykivet ovat 1900-luvun alkuvuosilta.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	180 cm
Leveys	70 cm
Syvyys	23 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	pyörökaari
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	ristipäähakattu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kohokuva
Valmistaja	Kalajoen kivihiomo
Taideteos	

Muistomerkin kuvaus Jykevä pystypaasi, jonka yläosa on muotoiltu kaartuvaksi. Yläosassa keskellä kohokuviona risti. Nimikivi muotoiltu, väläkivi suorakulmio ja alinna peruskivi. Nimikiven alaosassa on mainittu kivihiomo.

Muistomerissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverretty
Kirjasintyyppi fraktuura
Muut tekstit Maanviljelijä, sekä vaimonsa
Lisätiedot

Haudatut

Nimike Maanviljelijä
Sukunimi Wanha-Kartano
Etunimet Juho
Syntymä- ja kuolinaika 12/12 1833 k. 27/8 1910
Syntymävuosi 1833
Kuolinvuosi 1910
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi Wanha-Kartano
Etunimet Wilhelmiina
Syntymä- ja kuolinaika * 25/1 1829 k. 2/2.1905
Syntymävuosi 1829
Kuolinvuosi 1905
Henkilötietoja o.s. Sutinen

JOKELA, Osasto A3, Rivi 04, Numero 054-055

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	04
Hauta	054-055
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Jokela
Vanhin hautus	1932
Nuorin hautus	1946
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	220 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Vaakakivi, siistit reunakivet, hauta-alue on sammaloitunut. Kiven edessä istutus.
Kunto	hoitamaton

Kunnan lisätiedot Kuulutettu 11.4.2013
 Kulttuurihistorialliset arvot
 Arvojen lisätiedot

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	85 cm
Leveys	130 cm
Syvyys	25 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	Symbolina pieni metallinen risti muistomerkkikiven päällä.
Muistomerkin kuvaus	Vaakakivi, jonka päällä on metalliristi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kohoteksti kiillotettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Jokela
Etunimet	Emma Vilhelmiina
Syntymä- ja kuolinaika	*30.8.1877 k. 16.6.1946
Syntymävuosi	1877
Kuolinvuosi	1946
Henkilötietoja	Talollisen leski
Nimike	
Sukunimi	Jokela

Etunimet	Johan Vihtori
Syntymä- ja kuolinaika	* 22.10.1866 k. 20.3.1932
Syntymävuosi	1866
Kuolinvuosi	1932
Henkilötietoja	Talollinen

EERIKKILÄ MEELART, Osasto A3, Rivi 04, Numero 056-057

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	04
Hauta	056-057
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Eerikkilä Meelart
Vanhin hautaus	1904
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	ei
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivet ovat painuneet maan alle ja näkyvissä vain pieneltä n.15 cm osin.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo muusta syystä kulttuurihistoriallisesti merkittävä nimike
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan alue A3 edustaa kokonaisuutena hautausmaan vanhinta kerrostumaa ja on säilynyt kohtalaisen eheänä. Aikakauden muistomerkeille (1890-1920) tyypillistä on pystykivi, jossa on mainittu haudatun ammatti tai arvo. Alueen kokonaisuutta tulisi suojella. Nimike: Palvelijatar, pienokainen Muu kultt.hist. syy: Kertoo omasta ajastaan. Palvelijatar ja lapsi ovat kuolleet muutaman kuukauden välein ja haudattu samaan hautaan. Akaan hautausmaalla ei ole muita vastaavia muistomerkkejä.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	115 cm
Leveys	42 cm
Syvyys	19 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	telttaharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	tähti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	

Muistomerkin kuvaus	Siro pystykivi, joka kapenee huippua kohden. Kultauokset hyvin säilyneet. Muistomerkin nimikiven yläosassa on symboli tähti ja teksti Pienokainen ja nimi. Välikivessä on palvelijattaren nimi. Muistomerkin päällä on ollut risti, joka on hävinnyt. Kiinnityspaikka on näkyvissä.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	Pienokainen , Palvelijatar
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	Palvelijatar
Sukunimi	Eerikkilä
Etunimet	Jenny
Syntymä- ja kuolinaika	19 26/7 04
Syntymävuosi	
Kuolinvuosi	1904
Henkilötietoja	Jenny Eerikkilä oli kotoisin Limingasta. Hän menehtyi vatsasairauteen heinäkuussa 1904.

Nimike	Pienokainen
Sukunimi	Meelart
Etunimet	Aune Maaria
Syntymä- ja kuolinaika	* 19 10/4 03 k. 19 26/4 04
Syntymävuosi	1903
Kuolinvuosi	1904
Henkilötietoja	Pienokainen Aune Meelart menehtyi aivokuumeeseen keväällä 1904. Meelartit omistivat Arvolan tilan. Isäntä oli kotoisin Mäntsälästä ja vaimo Pukkilasta.

SIPILÄ, Osasto A3, Rivi 04, Numero 060-064

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	04
Hauta	060-064
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Sipilä
Vanhin hautus	1907
Nuorin hautus	1958
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	500 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Vaakakivi. Hauta-aluetta reunustavat reunakivet, joiden keskiosassa vastapäätä muistomerkkiä on porrastus. Hauta-alue on sammaloitunut. Muistomerkin edessä on istutus.

Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	henkilöhistoriallinen merkittävyys
Arvojen lisätiedot	Henkilöhistoria: Muistomerkillä on suurta paikallishistoriallista arvoa. Akaan Toijalassa pitkään posteljoonina työskennelleen ja aktiivisesti paikkakunnan elämään osallistuneen "Posti-Jussin" (Juho Sipilä) hauta. Sipilän talo sijaitsee hautausmaan lähellä ja hautausmaan itäpuolelta kulkeva katu, Jussintie, on nimetty posti-Jussin mukaan.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	82 cm
Leveys	245 cm
Syvyys	24 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	telttaharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Leveä telttaharjainen vaakakivi, jonka molemmilla sivuilla on hieman matalammat pystykivet. Keskellä olevassa vaakakivessä on useita nimiä. Sivukivissä on koristeena pystyraidoitus.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Sipilä
Etunimet	Juho
Syntymä- ja kuolinaika	synt. 1844 k.1920
Syntymävuosi	1844

Kuolinvuosi 1920
Henkilötietoja Muista tiedoista ei saa selvää

Nimike
Sukunimi Sipilä
Etunimet Vilho Oskari
Syntymä- ja kuolinaika *24.4.1907 k.17.5.1907
Syntymävuosi 1907
Kuolinvuosi 1907
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi
Etunimet Anna Aliida
Syntymä- ja kuolinaika *10.4.1875 k.1.8.1909
Syntymävuosi 1875
Kuolinvuosi 1909
Henkilötietoja o.s. Sipilä

Nimike
Sukunimi Sipilä
Etunimet Emma Karoliina
Syntymä- ja kuolinaika *24.2.1844 k.
Syntymävuosi 1844
Kuolinvuosi
Henkilötietoja

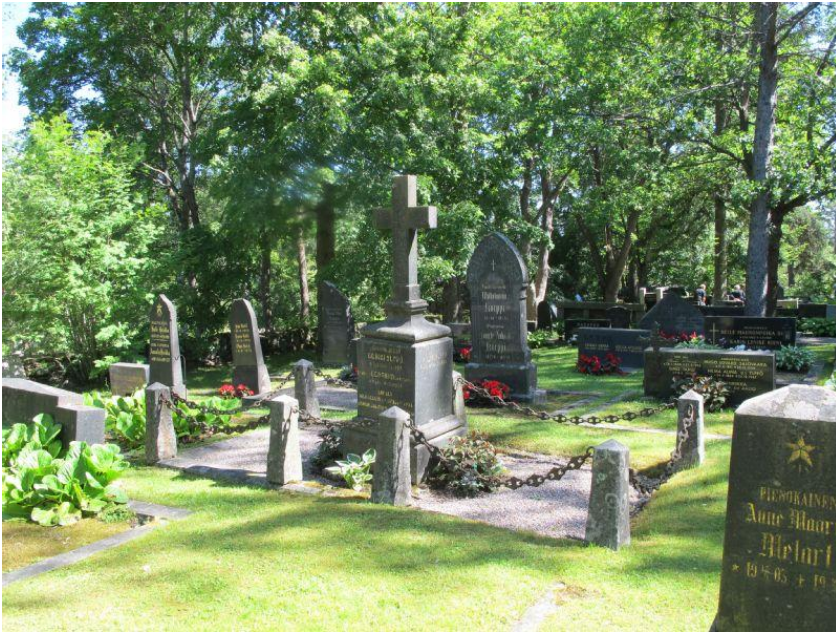
Nimike
Sukunimi Sipilä
Etunimet Jussi Henrik
Syntymä- ja kuolinaika * 19.1.1872 k. 9.6.1958
Syntymävuosi 1872
Kuolinvuosi 1958
Henkilötietoja Synt. Johan Henrik, suomentanut nimensä. Entinen posteljooni. Sipilä työskenteli posteljoonina Kylmäkoskella ja myöhemmin Toijalassa lähes 50 vuoden ajan. Hän oli tunnettu erilaisten juhlien ja illanviettojen järjestäjänä ja tanssin harrastajana. Sipilä oli paikkakunnalla pidetty henkilö. Sipilän talo sijaitsi hautausmaan lähellä ja hautausmaan itäpuolella kulkeva Jussintie on nimetty Johan "Posti-Jussi" Sipilän mukaan.

Nimike
Sukunimi Sipilä
Etunimet Hilma Maria
Syntymä- ja kuolinaika *10.12.1877 k.2.5.1907

Syntymävuosi	1877
Kuolinvuosi	1907
Henkilötietoja	o.s. Viklund

Nimike	
Sukunimi	Sipilä
Etunimet	Aukusti Matias
Syntymä- ja kuolinaika	*24.2.1867 k. 13.12.1917
Syntymävuosi	1867
Kuolinvuosi	1917
Henkilötietoja	Synt. August, suomentanut nimensä.

YLPPÖ, Osasto A3, Rivi 05, Numero 068-071

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	05
Hauta	068-071
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Ylppö
Vanhin hautaus	1906
Nuorin hautaus	1980
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	420 cm
Syvyys	205 cm
Pinta	sepeli
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	kivi takorauta
Rakenne	Paksu rautaketju, joka on kiinnitetty seitsemään kivipylvääseen
Portti	ei

Hauta-alueen kuvaus	Näyttävä, rautaketjulla rajattu hauta-alue. Ketju on kiinnitetty kivipylväisiin. Keskellä hauta-aluetta on korkea muistomerkki, jonka ylin osa on kivistä. Hauta-alueella on istutuksia ja se on päällystetty sepelillä. Aluetta rajaa ketjun lisäksi reunakiveys.
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	SRK:n hoidossa
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo henkilöhistoriallinen merkittävyys harvinaisuus
Arvojen lisätiedot	Henkilöhistoria: Ylpön suku on valtakunnallisesti ja paikallisesti merkittävä. Suvun tunnetuin jäsen on arkkiatri Arvo Ylppö (1887 Akaa-1992 Helsinki), joka on haudattu Hietaniemen hautausmaalle. Akaan sukuhaudassa ovat haudattuina Arvo Ylpön vanhemmat ja sisaruksia. Harvinaisuus: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain kolme ketjulla rajattua hauta-aluetta, joista tämä on yksi. Ympäristöarvo: Näyttävä sukuhauta, jossa on kivistä ja rautaketjulla rajattu alue

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	240 cm
Leveys	55 cm
Syvyys	55 cm
Tyyppi	risti
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	4
Harjan muoto	
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Muistomerkissä on peruskivi, välikivi ja nimikivi. Nimikiven päällä on kookas kivistä. Kiviristin koko on kork.92 cm, lev.45 cm ja syv.14 cm. Nimikivessä on nimiä neljällä sivulla.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva

Muut tekstit**Lisätiedot****Haudatut**

Nimike Maanviljelijä
Sukunimi Ylppö
Etunimet Martti
Syntymä- ja kuolinaika *25.I.1892 k. 5.V.1932
Syntymävuosi 1892
Kuolinvuosi 1932
Henkilötietoja

Nimike Emäntä
Sukunimi Ylppö
Etunimet Henriika
Syntymä- ja kuolinaika *16.VII.1860 k. 13.X.1934
Syntymävuosi 1860
Kuolinvuosi 1934
Henkilötietoja o.s. Maunu

Nimike
Sukunimi Ylppö
Etunimet Kaarin Johanna
Syntymä- ja kuolinaika *16.XI 1895 k. 30.10.1913
Syntymävuosi 1895
Kuolinvuosi 1913
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi Ylppö
Etunimet Aili Hellin
Syntymä- ja kuolinaika *16.IV 1903 k. 20.III.1906
Syntymävuosi 1903
Kuolinvuosi 1906
Henkilötietoja

Nimike Professori, odont.tri
Sukunimi Ylppö
Etunimet Aune
Syntymä- ja kuolinaika *21.I.1900 k. 12.2.1980
Syntymävuosi 1900
Kuolinvuosi 1980
Henkilötietoja

Nimike Maanviljelijä
Sukunimi Ylppö
Etunimet Heikki
Syntymä- ja kuolinaika *6 XII 1843 k. 11.XI.1909
Syntymävuosi 1843
Kuolinvuosi 1909
Henkilötietoja

Nimike Lehtori Fil.maisteri
Sukunimi Ylppö
Etunimet Tyyne
Syntymä- ja kuolinaika *22.III 1886 k. 19.X.1947
Syntymävuosi 1886
Kuolinvuosi 1947
Henkilötietoja

Nimike
Sukunimi Ylppö
Etunimet Hilja
Syntymä- ja kuolinaika * 1.VIII 1880 k. 26.XI.1938
Syntymävuosi 1880
Kuolinvuosi 1938
Henkilötietoja

PAAVOLA, Osasto A3, Rivi 05, Numero 074

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	05
Hauta	074
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Paavola
Vanhin hautaus	1905
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	100 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivillä rajattu hauta-alue, pinta sammaloitunut
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo muistolause
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Näyttävä pystymuistomerkki 1900-luvun alusta. Muistolause: "Jumala on Rakkaus"

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	135 cm
Leveys	37 cm
Syvyys	
Tyyppi	risti
Osat	välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Alinna on suorakulmainen, pysty nimikivi. Nimikiven päällä on välikivi, jonka yläpuolella on marmoriristi. Nimikivessä on nimi ja muistolause. Muistomerkki on kallistunut.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	Muistolause "Jumala on Rakkaus".
Lisätiedot	

Haudatut**Nimike****Sukunimi**

Paavola

Etunimet

Toini Inkeri

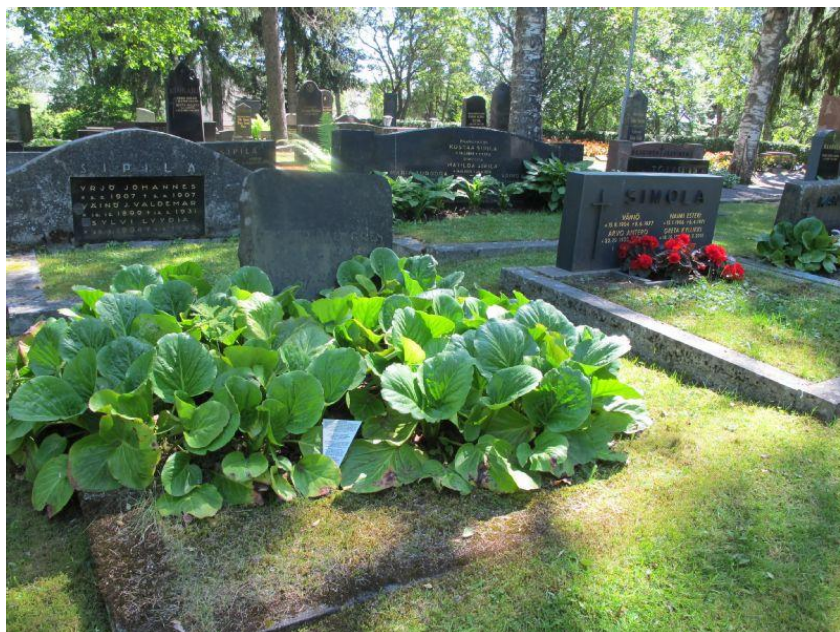
Syntymä- ja kuolinaika *17.5.1904 k. 2.5.1905**Syntymävuosi**

1904

Kuolinvuosi

1905

Henkilötietoja

PALMGREN, Osasto A3, Rivi 06, Numero 090-091

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A3
Rivi	06
Hauta	090-091
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Palmgren
Vanhin hautus	1906
Nuorin hautus	1909
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	
Istutukset	
Reunakivet	
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 13.4.2013

**Kulttuurihistorialliset
arvot**
Arvojen lisätiedot

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus
Leveys
Syvyys
Tyyppi pysty
Osat peruskivi
 nimikivi
Osien lukumäärä 2
Harjan muoto suora
Materiaali harmaa graniitti
Pintakäsittely mattahiottu
Symbolit
Symbolien tekniikka
Valmistaja
Taideteos
Muistomerkin kuvaus

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

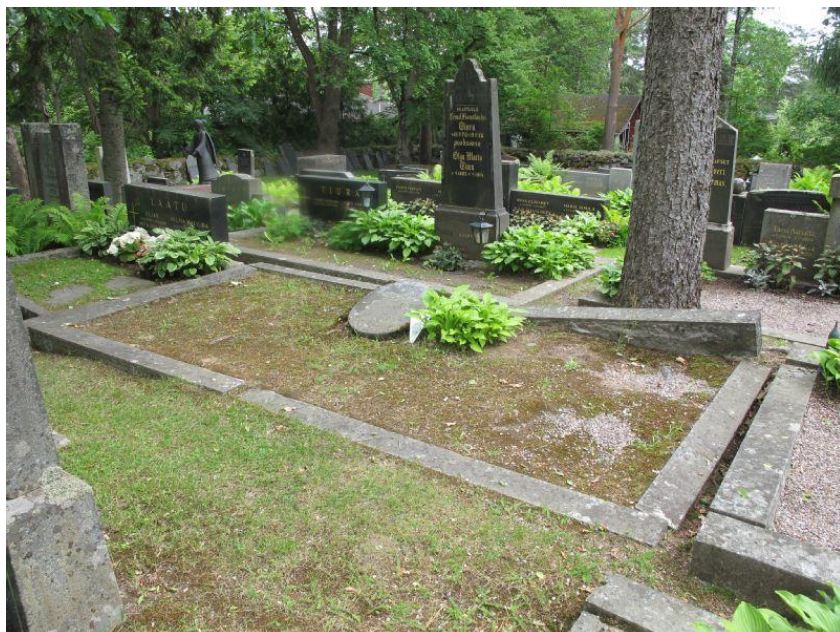
Tekniikka kaiverrettu
Kirjasintyyppi antikva
Muut tekstit
Lisätiedot

Haudatut

Nimike
Sukunimi Palmgren
Etunimet Petter
Syntymä- ja kuolinaika k. 18.5.1906
Syntymävuosi
Kuolinvuosi 1906
Henkilötietoja Kelloseppä

Nimike
Sukunimi Palmgren
Etunimet Amalia
Syntymä- ja kuolinaika k. 1.4.1909
Syntymävuosi

Kuolinvuosi	1909
Henkilötietoja	Kellosepän vaimo

HELMINEN, Osasto A4, Rivi 01, Numero 011-013

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A4
Rivi	01
Hauta	011-013
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Helminen
Vanhin hautus	1915
Nuorin hautus	1939
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	400 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Leveä, reunakivellinen hauta-alue. Puun juuret ovat siirtäneet takakiveä. Pinta luonnontilainen.
Kunto	hoitamaton

Kunnan lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	harvinaisuus
Arvojen lisätiedot	Harvinaisuus: Soikea, makaava muistomerkki on hautausmaalla ainoa tämän mallinen.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	23 cm
Leveys	45 cm
Syvyys	60 cm
Tyyppi	tyyny
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Soikea, makaava muistomerkkikivi. Kiven alla suorakulmainen peruskivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti kiillotettu
Kirjasintyyppi	fraktuura
Muut tekstit	
Lisätiedot	Tekstistä ei saa selvää, kivi on jäkälöitynyt

Haudatut

Nimike	Junamies
Sukunimi	Helminen
Etunimet	Alexander
Syntymä- ja kuolinaika	k. 30.5.1916
Syntymävuosi	
Kuolinvuosi	1916
Henkilötietoja	Työskenteli junamiehenä rautatiellä.

Nimike	
Sukunimi	Helminen

Etunimet	Josefiina
Syntymä- ja kuolinaika	* 8.9.1860 k. 3.6.1939
Syntymävuosi	1860
Kuolinvuosi	1939
Henkilötietoja	Junamiehen leski. Josefiina oli naimisissa junamies Alexander Helmisen kanssa. Heidän seitsemästä lapsestaan kuusi menehtyi nuorina, useimmat keuhkotautiin. Samassa haudassa ovat pojat Arvo Nikolai (k.1915) ja Sulo Mooses (k. 1916).

Nimike	
Sukunimi	Helminen
Etunimet	Arvo Nikolai
Syntymä- ja kuolinaika	**17.9.1895 k. 27.7.1915
Syntymävuosi	1895
Kuolinvuosi	1915
Henkilötietoja	Josefiina ja Alexander Helmisen poika.

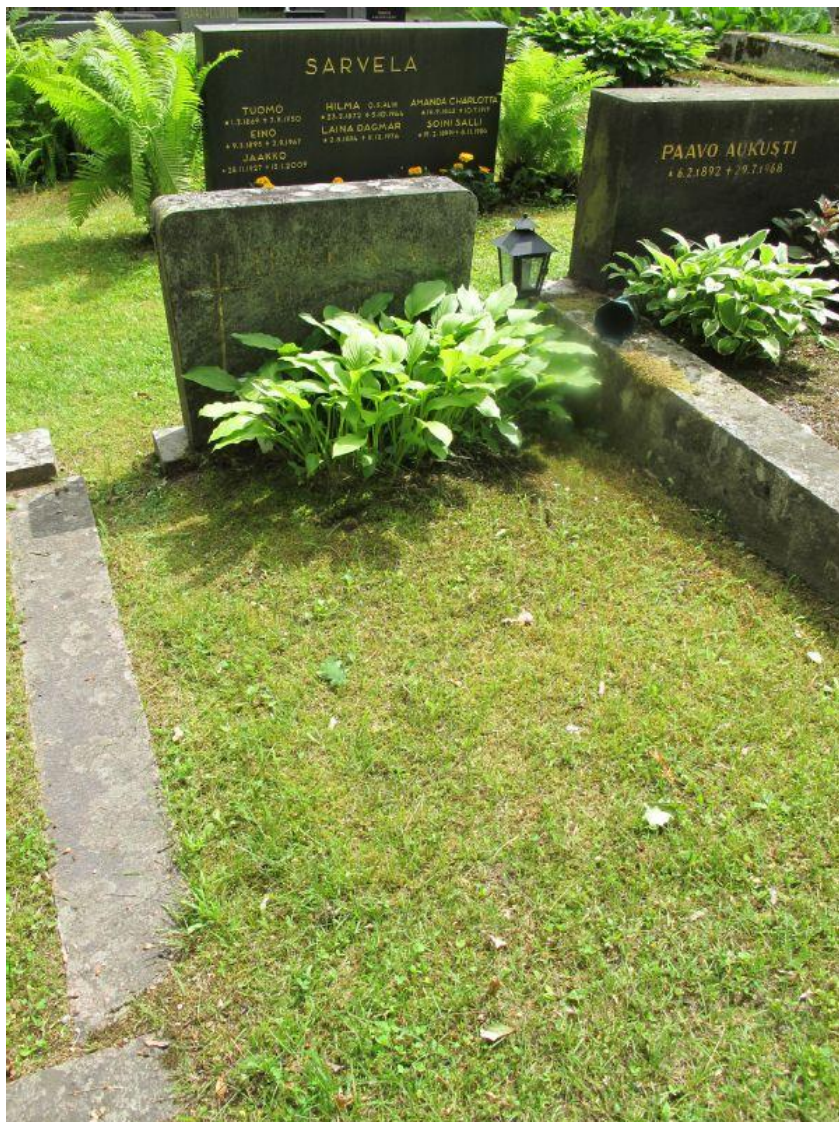
Nimike	
Sukunimi	Helminen
Etunimet	Sulo Mooses
Syntymä- ja kuolinaika	* 5.2.1898 k. 19.5.1916
Syntymävuosi	1898
Kuolinvuosi	1916
Henkilötietoja	Josefiina ja Alexander Helmisen poika.

Nimike	
Sukunimi	Lindman
Etunimet	Amanda
Syntymä- ja kuolinaika	* 27.6.1857 k. 21.3.1947
Syntymävuosi	1857
Kuolinvuosi	1947
Henkilötietoja	Neiti

BACKA, Osasto A4, Rivi 03, Numero 043

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A4
Rivi	03
Hauta	043
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Backa
Vanhin hautaus	1962
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	
Arvojen lisätiedot	

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	68 cm
Leveys	80 cm
Syvyys	15 cm
Tyyppi	
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	risti
Symbolien tekniikka	kaiverrettu kullattu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Suorakulmion muotoinen vaakakivi, jonka kulmat on pyöristetty.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu kullattu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike

Sukunimi	Backa
Etunimet	Eedla Maria
Syntymä- ja kuolinaika	*28.12.1897 k.16.9.1962
Syntymävuosi	1897
Kuolinvuosi	1962
Henkilötietoja	

SORAMÄKI, Osasto A4, Rivi 05, Numero 075

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A4
Rivi	05
Hauta	075
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Soramäki
Vanhin hautaus	1937
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	100 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivin rajattu hauta-alue.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 13.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	nimike
Arvojen lisätiedot	Nimike: Opettajatar

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	76 cm
Leveys	96 cm
Syvyys	18 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	nurkista koverrettu kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	piikattu
Symbolit	kukka
Symbolien tekniikka	kaiverrettu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Suorakulmion muotoinen kivi, jonka molemmilla sivuilla on kukka-aiheinen koristekuvio. Nimi on kiven keskiosassa.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	Opettajatar

Sukunimi	Soramäki
Etunimet	lida
Syntymä- ja kuolinaika	*14.1.1890 k. 5.7.1937
Syntymävuosi	1890
Kuolinvuosi	1937
Henkilötietoja	

LEHTONEN, Osasto A4, Rivi 06, Numero 098

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	A4
Rivi	06
Hauta	098
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Lehtonen
Vanhin hautaus	1918
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	100 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivillä rajattu hauta-alue. Istutukset ovat runsaat ja reunakiveys on sammaloitunut.
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	
Kulttuurihistorialliset arvot	muusta syystä kulttuurihistoriallisesti merkittävä
Arvojen lisätiedot	Muu kultt.hist.syy: Paikallishistoria. Roosa Lehtonen taisteli kansalaissodassa punaisten puolella. Hänet teloitettiin hautausmaan muurin luona. Hän on ainoa punaisten puolelta teloitettu nainen, joka on haudattu Akaan hautausmaahan.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	160 cm
Leveys	40 cm
Syvyys	8 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	kukka
Symbolien tekniikka	kaiverrettu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Kapea pystykivi, jossa on kolmioharja. Kiven yläosassa on hautausmaalla harvinainen koriste-aihe, kukkia (ruusuja) ruukussa. Kuvion alla on nimi. Nimikiven alla on suorakulmion muotoinen välikivi ja sen alla peruskivi.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi

Lehtonen

Etunimet

Roosa

Syntymä- ja kuolinaika

*27.6.1891 k.1.5.1918

Syntymävuosi

1891

Kuolinvuosi

1918

Henkilötietoja

Roosa Lehtonen taisteli kansalaissodassa 1918 punaisten puolella. Hänet teloitettiin Akaan hautasmaan muurin luona.

HELLBERG, Osasto B5, Rivi 01, Numero 001-005

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	01
Hauta	001-005
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Hellberg
Vanhin hautus	1920
Nuorin hautus	1960
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	475 cm
Syvyys	250 cm
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	

Hauta-alueen kuvaus	Näyttävä hauta-alue hautausmaan B-osaston länsisivulla. Hauta sijaitsee hautausmaan läpi itä-länsisuunnassa kulkevan käytävän varrella, lähellä läntistä kivimuuria. Hauta-alue on

rajattu korkealla reunakiveyksellä. Kiveyksen etupuolella on aukko, jonka molemmiin puolin on matalat kivipylyvät. Nelikulmaisten kivipyväiden yläosaa kiertää ketjuornamentti. Haudan pinta on nurmea ja muuta kasvillisuutta. Muistokiven etupuolella on reunakivillä rajattu istutusalue. Kokonaisuutena hauta-alue on näyttävä ja ryhdikäs.

Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	
Kulttuurihistorialliset arvot	taide- ja tyylihistoriallinen merkittävyys ympäristöarvo henkilöhistoriallinen merkittävyys
Arvojen lisätiedot	Henkilöhistoria: Johan (Juho) Hellberg oli tunnettu suomalaisen työväenliikkeen kannattaja ja yksi Suomen Työväenpuolueen perustajista 1899. Hän vaikutti pitkään työväenliikkeessä Tampereella. Hellberg perusti yhtiökumppaneineen Toijalan ensimmäisen tapettitehtaan 1903. Tehdas siirtyi myöhemmin Hellbergin poikien omistukseen ja sen nimeksi tuli Helpiön tapettitehdas. Tehdas nousi merkittäväksi teollisuusyritykseksi Akaalla. Akaa on tunnettu tapettitehtaistaan, mm. edelleen toiminnassa oleva Pihlgren & Ritola (kts. muistomerkki xx) Johan Hellbergin vaimo Mimmi Hellberg oli merkittävä tekijä Akaan Toijalan kulttuurielämässä. Muistomerkillä on erityistä paikallishistoriallista ja kulttuurihistoriallista merkitystä. Ympäristöarvo: Hellbergin vaikuttava muistomerkki sijaitsee pitkän käytävän välittömässä läheisyydessä hautausmaan vanhalla alueella. Taide- ja tyylihistoria: Muistomerkki on tyylikäs 1930-luvun kivipaasi.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	210 cm
Leveys	104 cm
Syvyys	20 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	loiva kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	muu
Symbolien tekniikka	kohokuva
Valmistaja	

Taideteos

Muistomerkin kuvaus Pystykivi, jonka molemmiin puolin on sivukivet. Keskikiven yläosa on loivasti kaartuva ja kivi on nimikivi. Sivukivien yläosassa on kasviaiheinen koristekuvio. Peruskivi kaartuu loivasti ja liittää muistomerkin hauta-alueen reunakiviin.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverrettu kullattu

Kirjasintyyppi antikva

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi Hellberg

Etunimet Eino Eljas Johannes

Syntymä- ja kuolinaika * 8.6.1907 k. 25.2.1920

Syntymävuosi 1907

Kuolinvuosi 1920

Henkilötietoja Hellbergien poika

Nimike Uskollinen taloudenhoitaja

Sukunimi Viljanen

Etunimet Aliina

Syntymä- ja kuolinaika *10.11.1893 k. 15.10.1948

Syntymävuosi 1893

Kuolinvuosi 1948

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Hellberg

Etunimet Mimmi

Syntymä- ja kuolinaika * 26.12.1872 k. 4.12.1937

Syntymävuosi 1872

Kuolinvuosi 1937

Henkilötietoja Sofia Vilhelmiina eli Mimmi, Juho Hellbergin vaimo.

Juho Hellbergin puolison Mimmi Kärkösen (1872–1937) isä oli muun muassa Tampereen ensimmäisenä kirjastonjohtajana toiminut Tapani Kärkönen. Pariskunnalle syntyi yhteensä kahdeksan lasta, joista neljä kuoli jo alle vuoden ikäisenä. Mimmi Hellberg oli aktiivinen tekijä Toijalan teatteri- ja kulttuurielämässä.

Juho Hellbergin kuoleman jälkeen Toijalan Tapettitehtaan omistajiksi tulivat hänen poikansa Jonni (1902–1973) ja Mauno

(1904–1983) Helpiö, jotka olivat suomentaneet sukunimensä vuonna 1927. Jonnin puoliso Kyllikki Helpiö (1906–2001) puolestaan tunnettiin Toijalassa merkittävänä kulttuuri- ja järjestövaikuttajana.

Nimike
Sukunimi Leivo
Etunimet Anna Sofia
Syntymä- ja kuolinaika *1.4.1896 k. 9.10.1960
Syntymävuosi 1896
Kuolinvuosi 1960
Henkilötietoja Omaa sukua Hellberg

Nimike Tapettitehtailija
Sukunimi Hellberg
Etunimet Johan Vihtori
Syntymä- ja kuolinaika * 11.11.1864 k. 27.9.1933
Syntymävuosi 1864
Kuolinvuosi 1933
Henkilötietoja Juho Vihtori Hellberg (11.11.1864 Helsinki – 27.9. 1933 Akaa) oli suomalainen tehtailija, kirjapainonomistaja ja varhaisen työväenliikkeen aktiivi. Hänet tunnettiin Heikki Lindroosin ohella 1890-luvun tamperelaisen työväenliikkeen toisena merkittävänä johtohahmona.

Varsinaiselta ammatiltaan Juho Hellberg oli itseoppinut kirjanpainaja. Hänen isänsä oli kotoisin Lopelta, mutta Hellberg syntyi itse Helsingissä, josta hän muutti Tampereelle vuonna 1890. Vuonna 1893 Hellberg valittiin Tampereen Ulkotyöväenyhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi. Hellbergin aikana se siirtyi porvarillisesta wrightiläisyydestä kohti radikaalimpaa sosialismia, johon hän oli tutustunut jo vuosikymmenen alussa. Ulkotyöväenyhdistyksen puheenjohtajana Hellberg toimi vuoteen 1907 saakka. Vuosina 1900–1901 hän oli myös Tampereen Työväenyhdistyksen puheenjohtajana sekä Raittiusyhdistys Taiston pitkäaikaisena puheenjohtajana 1891–1906.

Vuonna 1899 Hellberg osallistui Suomen Työväenpuolueen perustavaan kokoukseen ja hänet valittiin myös sen ensimmäiseen puoluehallitukseen. Samana vuonna Hellberg oli mukana perustamassa Kansan Lehteä, jota painettiin hänen kirjapainossaan. Vuotta myöhemmin tamperelainen työväenliike jakaantui osittain kahteen eri leiriin Hellbergin ja lehden toimituskuntaan kuuluneen Kössi Koskisen riitojen takia. Erimielisyydet lehden sisällöstä johtivat lopulta Koskisen erottamiseen, mikä taas heikensi Hellbergin asemaa kaupungin työväenyhdistyksissä.

Vuonna 1903 Hellberg perusti Toijalan Tapettitehdas Oy:n

yhdessä kauppias Anselm Saarisen ja kirjanpainaja Emil Syrenin kanssa. Kolme vuotta myöhemmin hän muutti pysyvästi Toijalaan ja hylkäsi samalla työväenliikkeen siirtymällä nuorsuomalaisiin riveihin. Uudella kotipaikkakunnallaan Hellberg nousi nopeasti paikallisten merkkihenkilöiden joukkoon. 1910-luvulla hän rakennutti kesäviettopaikakseen Terisjärven rannalle ns. Helpiön huvilan, joka myöhemmin on ollut muun muassa Toijalan kaupungin omistuksessa. Vuonna 1923 Juho ja puolisonsa Mimmi Hellberg puolestaan lahjoittivat Toijalaan Suomen ensimmäisen maaseudulle rakennetun lastentalon.

Juho Hellbergin kuoleman jälkeen Toijalan Tapettitehtaan omistajiksi tulivat hänen poikansa Jonni (1902–1973) ja Mauno (1904–1983) Helpiö, jotka olivat suomentaneet sukunimensä vuonna 1927. Jonnin puoliso Kyllikki Helpiö (1906–2001) puolestaan tunnettiin Toijalassa merkittävänä kulttuuri- ja järjestövaikuttajana.

HALME, Osasto B5, Rivi 01, Numero 016-019

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	01
Hauta	016-019
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Halme
Vanhin hautus	1927
Nuorin hautus	1953
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	300 cm
Syvyys	205 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivin rajattu hauta-alue. Haudan leveä vaakamuistomerkki rajaa hauta-alueen takaosaa.
Kunto	hoitamaton

Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Näyttävä 1930-luvun reunakivihauta. Sijaitsee rinteessä, jossa viereiset haudat ovat reunakivettyjä ja muodostavat porrastuvan kokonaisuuden. Vastapäätä sijaitsee toinen Halmeen sukuhauta B5_02_036-038, joka on myös kuulutettu.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	90 cm
Leveys	295 cm
Syvyys	16 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	ristipäähakattu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Leveä vaakamuistomerkki, joka muodostaa reunakivillä rajatun hauta-alueen takaseinän. Muistomerkkin sivuilla on kivipylväät ja yläosassa sukunimi "Halme" suurilla kirjaimilla erillisessä kivessä. Muistomerkkin vaakaosassa on neljä nimiosaa, jotka on erotettu kohokivillä. Vainajien nimet ovat kukin omassa osiossaan. Kokonaisuutena näyttävä muistomerkki.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Halme
Etunimet	Kaarlo Teodor
Syntymä- ja kuolinaika	* 6.11.1866 k. 26.2.1934
Syntymävuosi	1866

Kuolinvuosi 1934

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Halme

Etunimet Tyyne Ellen

Syntymä- ja kuolinaika s.7.9.1902 k. 6.4.1927

Syntymävuosi 1902

Kuolinvuosi 1927

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Halme

Etunimet Ilmari Teodor

Syntymä- ja kuolinaika * 6.5.1896 k. 21.1.1930

Syntymävuosi 1896

Kuolinvuosi 1930

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Halme

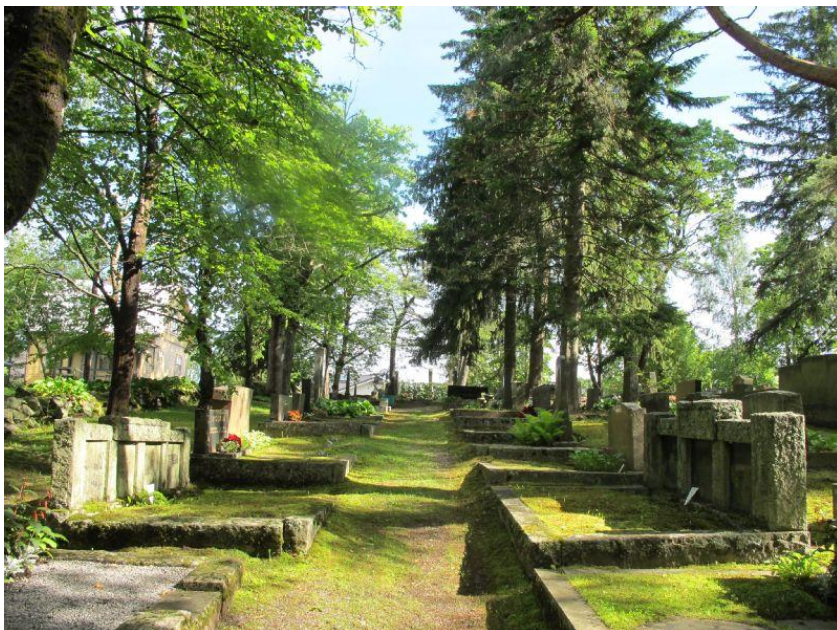
Etunimet Eva Maria

Syntymä- ja kuolinaika * 16.1.1862 k. 11.10.1953

Syntymävuosi 1862

Kuolinvuosi 1953

Henkilötietoja

Osasto B länsilaidan käytävä kohti pohjoista, etualalla sukuhaudat Halme B5_01_016-019 ja Halme B5_02_036-038.

HALME, Osasto B5, Rivi 02, Numero 036-038

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	02
Hauta	036-038
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Halme
Vanhin hautus	1920
Nuorin hautus	1925
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	300 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivin rajattu hauta-alue. Haudan leveä vaakamuistomerkki muodostaa hauta-alueen takaseinän.
Kunto	hoitamaton

Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 13.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Näyttävä 1920-luvun reunakivihauta. Sijaitsee rinteessä, jossa viereiset haudat ovat reunakivettyjä ja muodostavat porrastuvan kokonaisuuden. Vastapäätä sijaitsee toinen Halmeen sukuhauta B5_01_016-019, joka on myös kuulutettu.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	95 cm
Leveys	295 cm
Syvyys	28 cm
Tyyppi	vaaka
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	pukkelihakattu kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Leveä vaakamuistomerkki, joka muodostaa reunakivillä rajatun hauta-alueen takaseinän. Muistomerkkin sivuilla on kivipylväät ja yläosassa sukunimi "Halme" suurilla kirjaimilla erillisessä kivessä. Muistomerkkin vaakaosassa on kolme nimiosaa, jotka on erotettu pysty kivillä. Vainajien nimet ovat kukin omassa osiossaan. Kokonaisuutena näyttävä muistomerkki.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	
Sukunimi	Halme
Etunimet	Elin
Syntymä- ja kuolinaika	* 29.4.1894 k. 3.6.1923
Syntymävuosi	1894

Kuolinvuosi 1923

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Halme

Etunimet Esko

Syntymä- ja kuolinaika *3.6.1899 k. 11.2.1920

Syntymävuosi 1899

Kuolinvuosi 1920

Henkilötietoja

Nimike

Sukunimi Halme

Etunimet Leo

Syntymä- ja kuolinaika * 20.2.1891 k. 15.10.1925

Syntymävuosi 1891

Kuolinvuosi 1925

Henkilötietoja

HEIKKILÄ, Osasto B5, Rivi 05, Numero 088

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	05
Hauta	088
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Heikkilä
Vanhin hautaus	1895
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kivi kaipaa puhdistusta
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä nimike
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. Nimike: Talonemäntä

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	115 cm
Leveys	45 cm
Syvyys	12 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	kolmioharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	V.Heinänen Hämeenlinna
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Pystykivi, jossa on kolmioharja.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	Talonemäntä

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi

Heikkilä

Etunimet

Olga

Syntymä- ja kuolinaika * 30.4.1864 k. 30.4.1895

Syntymävuosi

1864

Kuolinvuosi

1895

Henkilötietoja

KAARELA, Osasto B5, Rivi 06, Numero 115

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	06
Hauta	115
Muistomerkkien määrä	2
Haudan nimi	Kaarela
Vanhin hautaus	1897
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	100 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivin rajattu hauta-alue, jolla on runsaasti kasvillisuutta. Kasvillisuus peittää haudalla olevan tyynytkiven ja osin pystykiveä.
Kunto	kohtalainen
Kunnon lisätiedot	Kasvillisuus peittää muistomerkkiä
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä nimike
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa. Nimike: Entinen talonisäntä

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	6 cm
Leveys	60 cm
Syvyys	30 cm
Tyyppi	tyyny
Osat	nimikivi
Osien lukumäärä	1
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Matala tyynykivi, joka on painunut maata vasten. Nimi ja syntymäaika osin maan peitossa.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva

Muut tekstit**Lisätiedot****Haudatut****Nimike**

Sukunimi Kaarela

Etunimet

Syntymä- ja kuolinaika 1892

Syntymävuosi 1892

Kuolinvuosi

Henkilötietoja**Haudan muistomerkki b**

Korkeus 92 cm

Leveys 40 cm

Syvyys 18 cm

Tyyppi pysty

Osat peruskivi
nimikivi

Osien lukumäärä 2

Harjan muoto kolmioharja

Materiaali harmaa graniitti

Pintakäsittely pukkelihakattu
kiiltäväksi hiottu**Symbolit****Symbolien tekniikka****Valmistaja****Taideteos****Muistomerkin kuvaus** Pystykivi, jossa on kolmioharja.**Muistomerkissä olevat kirjoitukset****Tekniikka** kohoteksti kiillotettu**Kirjasintyyppi** antikva
fraktuura**Muut tekstit** Tässä lepää entinen talonisänsä ja poikansa**Lisätiedot****Nimike** Poikansa**Sukunimi** Kaarela**Etunimet** Aarne Oskari**Syntymä- ja kuolinaika** *18 5/6 97 k. 18 8/8 97**Syntymävuosi** 1897**Kuolinvuosi** 1897

Henkilötietoja

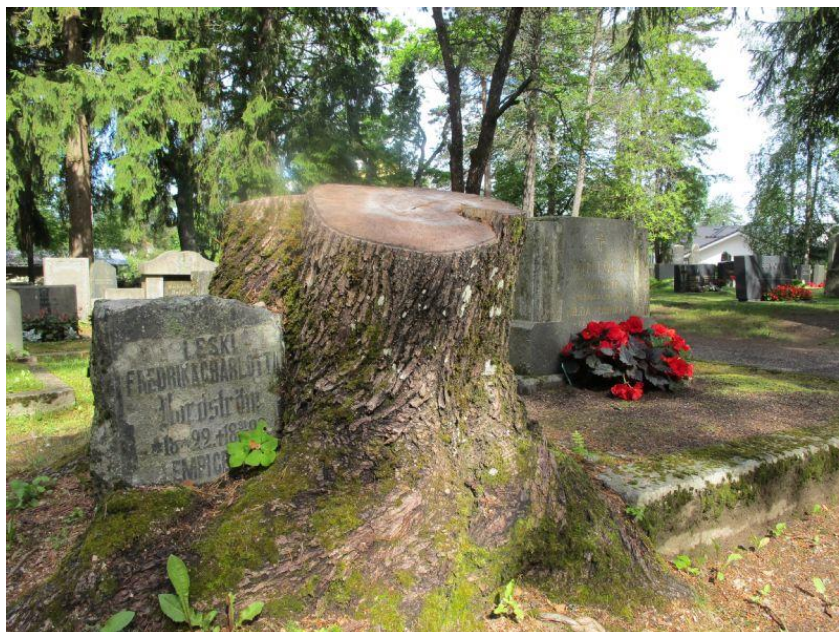
Nimike	Entinen talonisäntä
Sukunimi	Kaarela
Etunimet	Oskari
Syntymä- ja kuolinaika	* 18 30/6 68 k. 18 27/7 97
Syntymävuosi	1868
Kuolinvuosi	1897

Henkilötietoja

NORDSTRÖM, Osasto B5, Rivi 07, Numero 124

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	07
Hauta	124
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Nordström
Vanhin hautaus	1898
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	ei
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Muistomerkki on kiinni puun juuressa. Puu on kallistanut kiven vinoon. Puu on katkaistu ja ei jatka enää kasvuaan. Muistomerkin juurella kasvaa luonnonkukka, sinivuokko.

Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä
Arvojen lisätiedot	Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista. Akaan hautausmaa perustettiin 1890 ja muistomerkki edustaa hautausmaan vanhinta kerrostumaa.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	37 cm
Leveys	35 cm
Syvyys	24 cm
Tyyppi	pysty
Osat	nimikivi
Osien lukumäärä	1
Harjan muoto	loiva kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	kiiltäväksi hiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pieni muistomerkkikivi, jossa on nimi kohotekstillä. Osa kivistä on painunut kiinni puun juureen ja alemmasta nimestä ei saa selvää kuin alun, "Lempi Cecilia"

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti kiillotettu
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	
Lisätiedot	Fredrika Nordström oli syntyisin Kauhajoelta. Hänen tyttärensä perhe asui Akaalla ja perheellä oli leipomo. Fredrika muutti Akaalle iäkkäänä, vuonna 1897. Samassa haudassa on myös "Lempi Cecilia", josta ei löydy tietoa hautakirjasta.

Haudatut

Nimike	Leski
Sukunimi	Nordström
Etunimet	Fredrika Charlotta
Syntymä- ja kuolinaika	* 12.12.1822 k. 21.12.1898

Syntymävuosi	1822
Kuolinvuosi	1898
Henkilötietoja	

MÄKELÄ, Osasto B5, Rivi 07, Numero 125-126

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	07
Hauta	125-126
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Mäkelä
Vanhin hautaus	1926
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli haavisto
Inventointipäivämäärä	12.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	200 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Reunakivillä rajattu hauta-alue.
Kunto	hoitamaton
Kunnon lisätiedot	Kuulutettu 11.4.2013
Kulttuurihistorialliset arvot	ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Näkyvällä paikalla sijaitseva 1920-luvun pystymuistomerkki reunakiveyksineen.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	115 cm
Leveys	52 cm
Syvyys	16 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi nimikivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	kukka
Symbolien tekniikka	kaiverrettu
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Suorakulmainen pystymuistomerkki, jonka yläosassa on kaartuva kukka- tai lehtiaihe. Muistomerkkin malli on harvinainen hautausmaalla.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike

Sukunimi

Mäkelä

Etunimet

Sabina

Syntymä- ja kuolinaika * 27.10.1840 k.8.11.1926

Syntymävuosi

1840

Kuolinvuosi

1926

Henkilötietoja

ÄITI, Osasto B5, Rivi 08, Numero 156 A

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B5
Rivi	08
Hauta	156 A
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Äiti
Vanhin hautaus	1924
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	21.07.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	nurmi
Istutukset	on
Reunakivet	ei
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Vaatimaton hautapaikka, ei reunakiveystä. Kiven edustalla istutus.
Kunto	hyvä

Kunnon lisätiedot	SRK hoidossa
Kulttuurihistorialliset arvot	muusta syystä kulttuurihistoriallisesti merkittävä
Arvojen lisätiedot	Muu kultt.hist. syy: Hautausmaalla tärkeä muistelukohte. Vaatimaton hauta, jossa on vain kirjoitus "Äiti" kaiverrettuna tikkukirjaimin.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	28 cm
Leveys	18 cm
Syvyys	3 cm
Tyyppi	makaava
Osat	nimikivi
Osien lukumäärä	1
Harjan muoto	suora
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkkin kuvaus	Makaava pieni, suorakulmainen hautakivi. Keskellä kiveä kaiverrettuna tikkukirjaimin sana "Äiti".

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kaiverrettu
Kirjasintyyppi	antikva
Muut tekstit	
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	Äiti
Sukunimi	
Etunimet	
Syntymä- ja kuolinaika	
Syntymävuosi	
Kuolinvuosi	
Henkilötietoja	Ida Karoliina Sirén, synt. 7.11.1876 Tampere, k. 6.7.1924 Akaa.
	Haudassa lepää Ida Sirén, omaa sukua Blixt. Ida oli kotoisin Tampereelta. Ensimmäinen avioliitto oli suutari J.B.Sarellin

kanssa. Pariskunta asui Tampereella, mistä muutti Seinäjoelle ja sen jälkeen Akaalle. J.B.Sarell elätti Akaalla perheensä sanomaleden myyjänä ja teetti mm. postikortteja Akaasta 1900-luvun alussa.

Ida jäi leskeksi ja avioitui myöhemmin Kustaa Sirénin kanssa. Avioliitosta ei ole mainintaa lapsista. Ida piti mm. kahvilaa Toijalassa.

Muistokiven ovat pystyttäneet Ida ja J.B.Sarellin lapset Anna-Sisko ja Brynolf.

Muistomerkki "Äiti" hautausmaan B5 alueen länsiosassa männyn juurella.

SEPÄNLESKI KREETA MIKONTYTÄR, Osasto B6, Rivi 01, Numero 020

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B6
Rivi	01
Hauta	020
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Sepänleski Kreetta Mikontytär
Vanhin hautaus	1890
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	100 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Hautausmaan länsireunalla, osaston B lounaiskulmassa sijaitseva hautapaikka. Haudalle johtaa käytävä vanhalta kappelilta. Hauta-alue on rajattu reunakivillä.
Kunto	hyvä
Kunnon lisätiedot	Hauta on seurakunnan hoidossa.
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo muusta syystä kulttuurihistoriallisesti merkittävä harvinaisuus nimike
Arvojen lisätiedot	Muu kultt.hist.syy: Akaan hautausmaa perustettiin 1890. Sepän leski Kreetta Mikontytär (15.1.1800-2.7.1890) oli ensimmäinen uudelle hautausmaalle haudattu. Hänet haudattiin silloisen hautausmaa-alueen lounaiskulmaan. Harvinaisuus: Muistomerkki on hautausmaalla erityisen harvinainen rautaristi. Hautausmaalla on säilynyt vain kolme vuosisadan vaihteen (1800-1900) rautaristiä, joista tämä on yksi. Ikä: Hautausmaalla on säilynyt vain harvoja 1890-luvun muistomerkkejä. Nimike: Sepänleski Ympäristöarvo: Muistomerkki sijaitsee näkyvällä paikalla vanhalta kappelilta länteen johtavan käytävän päässä. Lähistöllä on kaksi muuta 1890-luvun muistomerkkiä.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	136 cm
Leveys	75 cm
Syvyys	2,5 cm
Tyyppi	risti
Osat	peruskivi
Osien lukumäärä	2
Harjan muoto	
Materiaali	valurauta

Pintakäsittely	valettu
Symbolit	enkeli liekki
Symbolien tekniikka	kohokuva
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Muistomerkki on valurautainen risti. Ristin sakaroiden päädyissä on koristeaihe, samoin ristin varren ja sakaroiden liitoskohdissa. Ristin yläosassa on etupuolella kaksi ylösalaisin olevaa soihtua ristikkäin kuoleman symbolina. Ristin keskikohdassa on muistoteksti, nimi ja synnyin- ja kuolinpäivät kohokirjaimin. Ristin taustapuolella on keskikohdassa kohokuviona enkeli.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka	kohoteksti
Kirjasintyyppi	antikva fraktuura
Muut tekstit	"Tässä lepää sepänleski"
Lisätiedot	

Haudatut

Nimike	Sepänleski
Sukunimi	Mikontytär
Etunimet	Kreeta
Syntymä- ja kuolinaika	18 15/1 00 k. 18 2/7 90
Syntymävuosi	1800
Kuolinvuosi	1890
Henkilötietoja	Kreeta Mikontytär oli kotoisin Kylmäkoskelta. Hänen miehensä oli mahdollisesti työskennellyt myös Akaan seurakunnan myllärinä.

Muistomerkin taustapuoli

Muistomerkin takana oleva enkeli-kohokuva

VALKAMA, Osasto B6, Rivi 02, Numero 021

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B6
Rivi	02
Hauta	021
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Valkama
Vanhin hautaus	1893
Nuorin hautaus	
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	100 cm
Syvyys	200 cm
Pinta	luonnontilainen
Istutukset	on
Reunakivet	on
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Hautausmaan länsireunalla, osaston B lounaiskulmassa sijaitseva hautapaikka. Haudalle johtaa käytävä vanhalta kappelilta. Hauta-alue on rajattu reunakivillä.
Kunto	kohtalainen
Kunnon lisätiedot	Hauta-alue on sammaloitunut
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan osaston B6 lounaiskulmassa on lähekkäin kolme 1890-luvun muistomerkkiä, mm. vanhin hautaus B5_01_020. Hautausmaa perustettiin 1890 ja ensimmäiset hautaukset tehtiin tälle alueelle. Olisi suotavaa, että kaikki kolme muistomerkkiä tästä hautausmaan vanhimmasta kerroksesta säilytettäisiin. Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	160 cm
Leveys	75 cm
Syvyys	42 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	Pystypaasi, jossa on kolme osaa. Nimikiven yläosa on viisto. Kivi kapenee hieman yläosaa kohti.

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka kaiverrettu

Kirjasintyyppi antikva

Muut tekstit

Lisätiedot

Haudatut

Nimike

Sukunimi Valkama

Etunimet Johan Frans

Syntymä- ja kuolinaika * 2/? 1874 k. 23/2 1893

Syntymävuosi 1874

Kuolinvuosi 1893

Henkilötietoja

TURÉN, Osasto B6, Rivi 02, Numero 022-023

:

Hauta- ja inventointitiedot

Hautausmaa	Akaan hautausmaa
Osasto	B6
Rivi	02
Hauta	022-023
Muistomerkkien määrä	1
Haudan nimi	Turén
Vanhin hautaus	1892
Nuorin hautaus	1925
Inventoiija	Heli Haavisto
Inventointipäivämäärä	23.06.2016
Valokuvat	

Hauta-alue

Leveys	
Syvyys	
Pinta	
Istutukset	
Reunakivet	
Materiaali	
Rakenne	
Portti	
Hauta-alueen kuvaus	Hautausmaan osaston B lounaiskulmassa sijaitseva hauta-alue.
Kunto	kohtalainen
Kunnon lisätiedot	Hauta-alue on sammaloitunut
Kulttuurihistorialliset arvot	ikä ympäristöarvo nimike
Arvojen lisätiedot	Ympäristöarvo: Hautausmaan osaston B6 lounaiskulmassa on lähekkäin kolme 1890-luvun muistomerkkiä, mm. vanhin hautaus B5_01_020. Hautausmaa perustettiin 1890 ja ensimmäiset hautaukset tehtiin tälle alueelle. Olisi suotavaa, että kaikki kolme muistomerkkiä tästä hautausmaan vanhimmasta kerroksesta säilytettäisiin. Nimike: Seppämestari Ikä: Akaan hautausmaalla on säilynyt vain harvoja muistomerkkejä, joissa on tiedot 1890-luvun hautauksista.

Tiedot muistomerkistä

Haudan muistomerkki a

Korkeus	100 cm
Leveys	48 cm
Syvyys	22 cm
Tyyppi	pysty
Osat	peruskivi välikivi nimikivi
Osien lukumäärä	3
Harjan muoto	olallinen kaariharja
Materiaali	harmaa graniitti
Pintakäsittely	mattahiottu
Symbolit	
Symbolien tekniikka	
Valmistaja	
Taideteos	
Muistomerkin kuvaus	

Muistomerkissä olevat kirjoitukset

Tekniikka maalattu
Kirjasintyyppi antikva
fraktuura
Muut tekstit
Lisätiedot

Haudatut

Nimike Vaimonsa
Sukunimi Turén
Etunimet Amanda
Syntymä- ja kuolinaika *18 16/11 42 k. 19 18/11 25
Syntymävuosi 1842
Kuolinvuosi 1925
Henkilötietoja

Nimike Seppämestari
Sukunimi Turén
Etunimet Adolf
Syntymä- ja kuolinaika * 18 25/10 39 k. 18 7/12 92
Syntymävuosi 1839
Kuolinvuosi 1892
Henkilötietoja